

Rechtskundig Weekblad

Vereniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elke zondag

Abonnementsprijs: 600 F per jaar

Postcheckrekening nr. 3185.22

Beheer en Redactie: Mr. René VICTOR, Justitiestraat, 21, Antwerpen

Plechtige openingszitting van de Conferentie der Jonge Balie te Kortrijk
op zaterdag 3 oktober 1964

Van de Atlantische Oceaan tot de Oeral — De Europese Revolutie

Rede uitgesproken door Mr. B. GYSELINCK

In het telefoonboek te Brussel vinden wij reeds een bladzijdevol «Euro-dingen». De overgang van *natie* naar *statenbond* schijnt in ons dagelijks leven ingang gevonden te hebben.

De idee der «*Verenigde Staten van Europa*» is voorwaar niet nieuw. Verscheidene projekten dateren van oudsher: van de «*Grond Dessen*» van Sully tot het «*Europa Communis*» van Dr Heerfordt. Thans bestaan er in het gebied tussen de Oeral en de Atlantische Oceaan drie economische integraties: de Oosteuropese of de socialistische Comecon, de EFTA of de liberale Britse Vrijhandelszone en de Euromarkt.

Bij de Euromarkt is er een typisch Westeuropese ideologie, die de sociale orde van dit deel van Europa, noch liberaal, noch socialistisch noemt, maar die Europa, als derde macht vooropstelt, met een *nieuwe sociale orde*, waarbij men naast de Russische gewaagt van een «*Europese Revolutie*». (1) (2) (3)

Kan men spreken van een *revolutie* en is deze wel Europees?

De idee dat een jurist zich niet alleen met rechtsnormen in se dient in te laten, doch zijn *ideaal wereldbeeld* daarin moet trachten te verwerken, is hier niet vreemd.

I. — «*Europese*» revolutie?

Wanneer men de ideologie van het «*Little Europe*» verheft tot een Europese Revolutie, doet men de werkelijkheid ogenschijnlijk geweld aan. Men substitueert een gebied met 400 miljoen inwoners door zes landen, wat door de Oosteuropese staten, die veel Europees denken dan velen onder ons, als een grootmoedige *onwetendheid* aangevoeld wordt, van het ongelooflijke revolutionnaire proces dat zich bij hen voltrekt. (4)

In Oost-Europa is er immers een integratie op gang gebracht, die centreert rond de «*S.E.V.*» alhier «*Co-*

mecon» genoemd. Deze raad voor Wederzijds Economische Hulp, werd door Stalin in 1949 gesticht als reactie op het Marshallplan. Thans is de Comecon de tegenhanger van de Euromarkt.

1. Planmatige werkverdeling:

De diverse nationale plannen worden afgericht op een groot *internationaal plan van specialisatie*, ten einde de produktiviteit te verhogen door bij voorbaat vastgestelde werkverdeling. ((5) (6) Zo bijvoorbeeld hebben de Sovjetingenieurs een methode uitgewerkt om de produktiviteit van het fabriceren van staalplaten met 10 % te verhogen. Deze methode echter vergt *vooreerst* een zeer groot afzetgebied en daarenboven laat ze niet toe verscheidene soorten staalplaten in eenzelfde centrum te fabriceren. Daarom blijkt het noodzakelijk de produktie van verschillende soorten op te dragen aan diverse lidstaten, die zich elk specialiseren.

In 1956 werden dan ook *specialisatieplannen* uitgewerkt om ongeveer 600 bedrijfstakken te verplaatsen waar ze het best passen. Daarnaast ontstonden *perspektiefplannen* voor 15 jaar ver.

De taakverdeling geschiedt niet alleen per nijverheidstak, doch ook wordt bijvoorbeeld de produktie van 11 verschillende soorten kunstmest aan verscheidene lidstaten opgedragen, zodat geen twee ervan dezelfde soort maken. Thans ziet er de specialisatie in grote lijnen als volgt uit:

— Polen moet de wereldexpediteur worden, wegens zijn uitgebreid distributienet.

— Roemenië specializeert zich in alles wat met aardolie verband houdt, zoals: boormateriaal, raffinaderijen, uit olie voortkomende scheikundige stoffen.

— De Duitse Demokratische Republiek fabriceert: licht- en precisiemateriaal, zoals optiek en personenwagens.

— *Tjecho-Slowakije*, de zware machines zoals vrachtwagens en Diesels. (7)

Een van de bijzondere aspecten van deze internationale werkverdeling is de *theorie der egalizatie* van de economische ontwikkeling. (8)

In het Westen zou men een ongelijkmatige ontwikkeling der lidstaten konstaten. In het Oosten daarentegen, zou de economische vooruitgang tussen de lidstaten *genivelleerd* worden, omdat door de specializatie, iedere lidstaat geen *volwaardige industrie* moet opbouwen en nutteloos de andere *inlopen*.

2. Wederzijdse Overeenkomsten :

De verwezenlijking van de koördinatie der diverse nationale plannen geschiedt door middel van *multilaterale verdragen op lange termijn*. Zo bijvoorbeeld hangt de Franse scheepsbouwnijverheid af van plotse bestellingen, volgens de markt. Om renderend te zijn dienen ze echter bestellingen te hebben voor 2 à 3 jaar vooruit.

In de schoot van de Comecon werd onlangs tussen de Sovjet-Unie, Polen en Tsjecho-Slowakije, een overeenkomst gesloten, die de scheepswerven van beide laatste landen aan het werk zal houden tot in 1970, voor levering van schepen aan de Sovjet-Unie. (9)

Ook bij ons is er specializatie der produktie doch hier niet door planmatige overheveling naar de landen waar de industrie het best past, doch door geleidelijke *uitschakeling* der kleine bedrijven en steeds groter wordende *koncentratie*, die dan tot overeenkomsten van produktieverdeling tussen de grotere aanleiding geeft.

Door deze economische taakverdeling verminderen de kansen op een *hereniging* tussen Oost- en West-Europa aanzienlijk omdat de Oosteuropese staten hoe langer hoe meer op elkaar worden afgestemd. Anderzijds wordt thans voor het ganse blok *één energienet* aangelegd.

II. — Europese « Revolutie » ?

Het lijkt dus gevaarlijk bij de Euromarkt te spreken van een *Europese revolutie*. De Euromarkt anderzijds naast de Russische Revolutie plaatsen mist alle zin voor verhoudingen en miskent de *kausaliteit* der dingen. Revoluties zijn geen los van elkaar staande gebeurtenissen doch maken deel uit van een *historisch proces* naar het meest progressieve, door omkering van het oude. Een verbeterde uitgave van het oude, kan derhalve bezwaarlijk een revolutie genoemd worden. (10)

Men mag niet uit het oog verliezen dat de meeste huidige realisaties geïnspireerd werden en voorafgegaan zijn door de ideeën van het « *Neuropa* » van Hitler. Reeds in 1942 schreef Einzig, redakteur van de *Financial News*: « de economische politiek van het nazi-regime bevat vele bestanddelen, die de democratische landen, na de oorlog, heel goed, zullen kunnen *overnemen*. » (11)

Schacht had getoond dat Duitsland een *autarkie* kon worden voor grondstoffen door de syntetische *Ersatz-Produkten*. Voor de landbouwgoederen bleef men echter afhangen van overzee, en dus van *degenen die de zee beheersen*, maar ook van de, door spekulanten beïnvloedde *prijzenschommelingen* op de *wereldmarkt*, zodat gans Europa's economisch stelsel meedogenloos, als een schip zonder stuur, geslingerd werd volgens de wetten van vraag en aanbod.

Vandaar ontstond de Duitse « *Grossraum-Theorie* », waarvan het gold dat alleen een *Europese markt* in plaats van de wereldmarkt, en zonder invoer van overzee, voor gans het kontinent goed was (12).

Steeds meer werkten de Duitsers een « *Europäische Markt- und Währungsordnung* » uit, wat zijn hoogtepunt kende in het zogeheten « *Wohltat-Abkommen* » dat op 29 maart 1939 tussen Duitsland en Roemenië afgesloten werd. Het ging daarin niet alleen over goederenruil of tolkwesities doch over een *volledig geïntegreerde economische politiek* zoals het volgen van eenzelfde financiële politiek en het oprichten van gemengde maatschappijen (13).

Naast de « *Europäische Markt* » spreken volgende antecedenenten als *voorlopers* voor zichzelf :

— de toenmalige *koöperatie* tussen Europese bosbouwbedrijven;

— de Duits-Franse *verfstoffen-overeenkomsten*;

— de samenwerking der Duits-Franse *gasindustrieën*;

— de afspraak tussen de 3 voornaamste automobiellanden : Italië, Frankrijk en Duitsland voor wat betreft : *kontingentering der grondstoffen*,

verdeling der markt en produktie, zoals onlangs eenzelfde voorstel werd gedaan door Volkswagen.

Thans vinden wij bij de Gaulle ook nog :

— dezelfde afkeer voor internationaal gepalaber over *supranationaliteit*;

— dezelfde *dirigistische politiek* waarbij de ekonomie door middel van 4 jarenplannen afgericht wordt op het tot stand brengen van een zo groot mogelijk zelfstandige *kontinentale militaire macht*;

— hetzelfde streven naar *kontinentale autarkie* tegenover de *Angel-Saksers* (15).

Waarop steunt men zich dan eigenlijk om te gewagen van een *Europese Revolutie* ? Volgens deze theorie zou het revolutionaire karakter der Euromarkt ondermeer het resultaat zijn van 2 grote veranderingen :

1° Door de *stichting der Euromarkt* zou men thans voldoende *intern afzetgebied* hebben zodat het *kolonialisme* kan *verdwijnen* (16).

a) de ontwikkelingslanden en de Euromarkt :

— *artikel 131* van het Verdrag van Rome, voorziet in de associatie van de vroegere koloniale gebieden met de Euromarkt. Door dit verdrag krijgen deze landen dan ook *toelafaciliteiten* voor de afzet van hun goederen in de Euromarklanden. Doch men vergeet daarbij meestal dat deze landen terzelve tijd gedwongen zijn hun *eigen protectionistische tolgrenzen*, die de eigen industrie dienen te beschermen, moeten opheffen. Daardoor riskeren deze landen een *agrarisch- en grondstoffen-aanhangsel* te blijven van Europa. Door de vrije invoer van de zoveel meer *gerationaliseerde goederen* uit de West-Europese staten, kunnen deze geassocieerde staten geen eigen concurrerende bedrijven oprichten (17). Zelfs Hallstein, president der E.E.G.-commissie gaf dit toe (18).

— *artikel 1 a* van de speciale overeenkomst op de associatie, voorziet in de oprichting van een *Europees Fonds* voor de *ontwikkelingslanden*.

Doch voor hun industrialisatie en investeringen moesten deze landen een serie *projekten* indienen, die dienen goedgekeurd te worden door een *Europese Commissie*. Het valt derhalve niet moeilijk te begrijpen dat het merendeel der goedgekeurde projekten niet in rechtstreekse tegenspraak komen met de belangen der Europese industrie.

Ze gaan meestal naar de verbetering der *infrastructuur*, die aldus betere verbindingswegen geeft tussen de Europese ontginningsmaatschappijen, alsook naar *niet-produktieve investeringen* zoals *hospitalen* en *scholen*. Op 30 september 1959 werden 36 projekten goed-

gekeurd voor hulp aan deze landen met : F 9.567 miljoen. Dit bedrag werd als volgt verdeeld ⁽¹⁹⁾ ⁽²⁰⁾ :

verkeer :	3.959 miljoen
gezondheid :	2.619 miljoen
urbanisme :	2.021 miljoen
landbouw :	540 miljoen
onderwijs :	426 miljoen

Het deel der kredieten dat niet daaronder valt is bestemd voor de verdere ontwikkeling der reeds bestaande industrie. Doch het aandeel der ontwikkelingslanden in de Euromarkt is teruggevallen in 7 jaar van 41 % op 30,5 %, zodat het geen zin heeft deze industrieën, die van nu reeds minder en minder afzetgebied vinden door de syntetische vervangingsprodukten, nog verder te ontwikkelen, zodat de prijzen steeds maar gaan dalen. Voor de koffie bijvoorbeeld was de stock der ontwikkelingslanden in augustus 1962 : 4 miljoen ton en men verwachtte nog eens een oogst in Brazilië van 4.200 miljoen ton. Het wereldverbruik per jaar bedraagt echter slechts 3 miljoen ton ⁽²¹⁾.

b) de niet geassocieerde landen :

— artikel 7 van het Verdrag van Rome duidt als doel van dit verdrag aan : de *uitbreiding van de internationale handel*. Tegenover de buitenwereld echter is men bezig een gezamenlijke tolmuur op te trekken die de binnenmarkt grotendeels *autarkisch* maakt en een gevaarlijke hinderpaal is voor de niet geassocieerde landen.

c) nieuwe vorm van kolonialisme :

De stichting der Euromarkt gaf aanleiding tot tal van Amerikaanse investeringen omdat de Verenigde Staten voet aan wal wilden krijgen in deze markt met 170 miljoen inwoners. West-Europese ekonomen beweren dat dit voor de Europese industrie geen gevaar inhoudt omdat de Amerikaanse controle over de totale produktie slechts enkele procent zou bedragen. Wanneer men echter de totale produktie *verdeelt per industrietak* dan ziet men dat de Verenigde Staten bepaalde takken, en juist de belangrijkste, bijna volledig controleren :

— in de petroleumnijverheid : 40 %;

— in de chemische industrie : 60 % (waarbij Goodyear en Firestone een flinke deuk gaven aan de Franse Michelin).

Sedert geruime tijd beleven wij een *waachtige geografische verschuiving* van het economisch beheer van de E.E.G. industrie ⁽²²⁾. Steeds meer wordt het economisch leven beheerst door van uit andere landen beheerd kapitaal, dat zich onafhankelijk gedraagt tegenover de nationale belangen. Zo bijvoorbeeld worden de Franse Vier-Jarenplannen niet toepasselijk geacht op deze vreemde industrieën. Op een bepaald ogenblik besloot Remington zijn Franse filiale te specialiseren op landbouwmachines, de Nederlandse op schrijfmachines en de Italiaanse op bureaumateriaal. Dit gaf aanleiding tot tal van afdankingen zonder meer — in Frankrijk meldde men voor 1962 2000 afdankingen uit Amerikaanse bedrijven. De prefekt van het Rhône departement kon alleen maar zeggen : « tegenover een Amerikaanse werkgever kunnen wij niet veel ».

Steeds groter vrees ontstaat bij het patronaat dat ganse Europese complexen zoals Gevaert, Citroën of de Banque de Paris, in handen zou kunnen vallen van Amerikaans beleid door systematische *opkoping* van zelfs maar een klein deel der aandelen.

Er zijn in de Naamloze Vennootschappen inderdaad

tal van kleine aandeelhouders, die niet naar de Algemene Vergadering komen omdat ze menen geen rol te kunnen spelen. Door dit algemeen *absenteïsme* kunnen enkelen de bestuursposten onder elkaar steeds verdelen. De ondervinding heeft getoond dat een participatie van 20 % der aandelen voldoende is om in de Algemene Vergadering de meerderheid te behalen. In België zijn zelfs voorbeelden van 10 % ⁽²³⁾.

2°) De Euromarkt zou ook nog revolutionair zijn door het feit dat er thans economische vooruitgang zou zijn ten bate van het algemeen welzijn. ⁽²⁴⁾ ⁽²⁵⁾ ⁽²⁶⁾ ⁽²⁷⁾

a) Is er wel economische vooruitgang ?

De publikaties van het Bureau voor Statistiek van de Europese Gemeenschap tonen dat de stijging van het Bruto Nationaal Produkt in totaal 26 % bedroeg voor de 4 jaar vóór het verdrag van Rome. Voor de 4 jaar sedert 1957 was dat 21,5 % ⁽²⁸⁾.

Dezelfde verminderingsverwachtingen tot in 1970 vinden wij in het *verslag der 5 experten*, aangesteld door de E.E.G. Commissie ⁽²⁹⁾. De periode van 1950 tot 1970 wordt onderverdeeld in 4 groepen van 5 jaar, waarvoor het globale Bruto Nationale Produkt wordt aan-gegeven ⁽³⁰⁾ :

perioden	minima	maxima
'50-'55 :	35	reeds gekend
'55-'60 :	28,1	» »
'60-'65 :	24,4	27 verwachtingen
'65-'70 :	22,7	25,3 »

b) Is de resterende economische vooruitgang te wijten aan de Euromarkt ?

Er is wel een *vertraagde* vermindering van het stijgingscoëfficiënt geweest, doch door de *gunstige faze der conjunctuur*, die reeds begonnen was vóór het Verdrag van Rome en die bijvoorbeeld maakte dat het verre Japan, dat niets te zien heeft met de Euromarkt, de grootste economische ontwikkeling kende voor dezelfde periode ⁽³¹⁾. Men kan daarbij gemakkelijk aannemen dat de gunstige resultaten, indien er zouden moeten zijn, van de Euromarkt, niet in 1958-59-60, onmiddellijk na de stemming van het Verdrag, zichtbaar zouden worden, maar pas vele jaren later.

De faling van het consortium Schliecker in 1962 deed zelfs de konservatieve Times beseffen dat het zogeheten « *Duitse Mirakel* » alleen te wijten was aan de voor dit land nodige herstelperiode na de oorlog en bijgevolg een voor dit land gunstige conjunctuurfaze.

c) Is deze vertraagde economische vooruitgang ten bate van het algemeen welzijn ?

— artikel 85 en 86 van het Verdrag van Rome verbieden elk akkoord tussen konkurrenten, die het vrije spel der mededinging zouden vervalsen. De opheffing der tolgrenzen gaf inderdaad aanleiding tot een verbeterd konkurrentiestrijd waarbij de *kleine bedrijven* het slachtoffer werden. In België werden zowat 106 middelmatige textielbedrijven stilgelegd. In de Duitse Bondsrepubliek werden tussen 1957 en 1960, 20.000 kleine bedrijven gesloten ⁽³²⁾. Eenmaal de kleinen uitgeschakeld kwam er echter opnieuw herverdeling der produktie en markten, onder allerlei vormen van bedekte akkoorden.

Trouwens indien het spel der vrije mededinging, werkelijk zou toegepast worden, zou normaal een *prijzvermindering* te verwachten geweest zijn en niet de dagelijkse prijsstijgingen die wij nu konstatoren.

— *Verordening nr. 17* immers geeft de mogelijkheid de zogeheten « *goede akkoorden* » geldig te horen verklaren. Voor 1 februari 1963 werden er aan de commissie reeds 34.500 akkoorden genotifieerd (34).

Onder de meest gebruikte methoden tot uitschakeling der concurrentie is de stichting van een *gemeenschappelijke filiale* te vermelden. Nieuwe ondernemingen worden gezamenlijk gesticht door een groep, vroeger tegen elkaar concurrerende bedrijven, met gemeenschappelijke participaties. Dochter van een vroeger gezamenlijke groep concurrenten, die thans elk een deel der aandelen houden in eenzelfde bedrijf, schakelt zij automatisch iedere mededinging uit en vormt een monopolium. Als voorbeeld hiervan geldt het typisch Europees bedrijf *Sidmar*, opgericht door: Arbed van Luxemburg, Cockerill-Ougrée van België, Schneider van Frankrijk en Falck van Italië.

Ook het *regroepement* of de gezamenlijke aan- en verkoopbureau's van concurrenten, komen veel voor.

De *eenvoudige fusie* of de opslorping der kleine bedrijven door de grote, spant echter de kroon. Ze wordt ondermeer in de hand gewerkt door allerlei tegemoetkomingen van de staat zoals vrijstelling der taks op de fusies der bedrijven. In de 10 jaar van 1946 tot 1956 waren er in totaal 310 fusies in Frankrijk, sedert 1959 echter zijn het er *ieder jaar een duizendtal* (35).

Ganse *bedrijfstakingen* worden thans gecontroleerd door enkele groepen. In België wordt de cement vervaardigd door 2 maatschappijen. De fabricatie van de meeste scheikundige en syntetische stoffen wordt verwezenlijkt door een enkele maatschappij. De produktie der vleeswarenkonserven in Frankrijk berust bij 2 families: les Fournied et Foucaud; hetzelfde geldt voor de bierbrouwerijen. In Italië groepeerde de organisatie Confindustria 81.000 fabrieken met 2,4 miljoen arbeiders. Het aandeel dezer vereniging in de totale produktie van Italië bedraagt 70 à 80 %. De firma's Fiat en Olivetti zijn er delen van (36).

Sommige ekonomen beweren dat wij zouden staan met een soort « *Sozialismus ohne Sozialisierung* » door de grotere verspreiding der aandelen, zoals in de Verenigde Staten.

Doch in de V.S.A. bezat in 1939 1 % der bevolking 70 % der aandelen, en in 1953, 76 %. In 1959 waren er slechts 3,4 % der aandeelhouders op de New Yorkse effectenbeurs, arbeiders, die dan nog maar 1 à 2 aandelen bezaten (37).

Anderzijde beweert men dat bepaalde fabrieken hun tewerkgestelden betrekken in de winsten zoals Usinor en Ugine in Frankrijk, wat het *populaire kapitalisme* van Ugine genoemd wordt. Doch de aandelen der arbeiders van Ugine stemmen slechts overeen met 0,57 % van het kapitaal der maatschappij, deze van Usinor met 0,44 % (38).

De fusie en concentratie gaat zelf door op *politiek plan*. Iedere groep heeft thans zijn afgevaardigde in de regeringen.

— Pompidou, Eerste Minister van Frankrijk, Directeur van de Rotschildbank, die ganse bedrijfstakingen controleert.

— Giscard d'Estaing, Minister van Financiën, afgevaardigde van de Banque d'Indochine, die eveneens alle industrie controleert.

— Misoffe, eveneens Minister, afgevaardigde van de Unilever-groep, enz. . .

De opheffing der tolgrenzen in de Euromarkt heeft dus schijnbaar een grotere concentratie van *macht en rijkdom* in de hand gewerkt, nog versterkt door de ruime kredieten die aan de nijverheid door de staten werden verstrekt opdat ze hun bedrijven aan de Euromarktvorm zouden kunnen aanpassen. Welk effect echter is er voor de *doorsnee* Euromarktinwoner?

Er zijn op de 248 artikelen bij het Verdrag van Rome slechts 12 artikelen van sociale aard. Het *gebrek aan sociale gedachte* schijnt dan ook een van de kenmerken te zijn van dit verdrag. Alleen volgende konkrete beschikkingen zijn erin vervat:

— *artikel 3, i en 123 tot 128*: die handelen over het Europees Sociaal Fonds, dat de levensstandaard en readaptatie der werklieden voor ogen had.

Op de 120 pagina's van het Verslag van de E.E.G.-kommissie over de eerste etappe van de Euromarkt, zijn er slechts 7 die over de sociale prestaties handelen en waarin dan nog onder meer enkel wordt medegedeeld: « dat het verdrag zelf *geen dotaties en initiatief* voorzien heeft voor het Europees Sociaal Fonds, zodat pas met de eerste hulp voor readaptatie der arbeiders kon begonnen worden, *4 jaar na afsluiten van het verdrag* ». Op economisch gebied echter kon de tweede etappe *vervroegd* begonnen worden (39).

— *artikel 119* beoogde de gelijkmaking der mannelijke en vrouwelijke lonen voor 31 dec. 1962.

Deze verschillen stegen echter van 8,6 % in 1958 tot 9,1 % in Frankrijk, zodat de Ministerraad van de Gemeenschap besloot deze kwestie te verdagen tot einde 1964, zegge 6 jaar na de stichting der Euromarkt (40).

— *artikel 120* bevestigde de gelijkwaardigheid van het betaald verlof der Zes landen. Deze bestond echter niet op dit ogenblik noch nu.

In Frankrijk was het minimum wettelijk verlof op 18 dagen gebracht sedert 1956; in de overige landen schommelde dat tussen 0 en 12 dagen, tenzij andere kollektieve overeenkomst (41).

Naast deze enkele konkrete beschikkingen zijn er een paar die in *algemene* bewoordingen het sociale aanraken:

— *artikel 2* spreekt van een verspoedigde verbetering van de levensstandaard.

Niettemin gaf de stichting der Euromarkt aanleiding tot een *austeriteitspolitiek*, waarbij ruime kredieten aan de nijverheid werden uitgedeeld, terwijl aan de gewone man gevraagd werd de riem te spannen, in wat het nationale belang genoemd wordt. In België was dat de eenheidswet. Dit gaf ondermeer aanleiding in Frankrijk tot het blokkeren der lonen door ze te ontkoppelen van de index - jan. 1959 (42).

Daarnaast moet men thans meer en meer *zwart werk en overuren* doen om een zelfde koopkracht te behouden. Sinds 1 januari 1959 werken steeds meer mensen langer dan 48 uur effectievelijk. In de revue: « *Etudes et Conjoncture* » verscheen een statistiek voor Frankrijk, waarbij geopenbaard werd dat 62 % der arbeiders niet meer in verlof gaan (43) en werd de val van 30 % in de verkoop van schoenen in 1961 toegeschreven aan de verminderde koopkracht (44).

Het aandeel der verbruiksbelastingen, die de gewone man treffen, is gestegen met 70 % van 1957 tot 1961 (45). In Nederland wordt thans minder boter per hoofd verbruikt dan in 1938 — 4,5 kg in plaats van 6,3 kg per jaar. Bij de berekening van de arbeidsduur moet men eveneens met volgende gegevens rekening houden:

— steeds meer *vrouwen* werken *gedeeltelijk*, ten einde de koopkracht in het gezin op peil te houden.

Normaal moeten die uren bij deze van de man gerekend worden, want het gezin moet langer werken om hetzelfde peil te hebben.

— de afstand tussen werkgelegenheid en woonplaats wordt steeds groter, in Nederland hebben zeer veel arbeiders 10 uur per week te besteden op de weg.

— onder de leuze « *do it yourself* » zijn er thans hoe langer hoe meer thuisarbeiders die soms 7 à 10 uur per week, timmerman, schilder of loodgieter moeten spelen, wederom door de verminderde koopkracht.

Ten slotte is niet alleen de effectieve arbeidsduur langer geworden doch de arbeid zelf is veel intensiever. Onder het motto « *hogere produktiviteit en rendement* » is het werk hoe langer hoe zenuwachtiger geworden. Daarover bestaan natuurlijk geen statistieken, omdat zoiets moeilijk te meten valt, doch het moge volstaan te verwijzen naar het steeds groter wordend getal arbeidsongevallen.

— In Nederland zijn er 500 bedrijfsongevallen per jaar met dodelijke afloop.

— Het algemeen verslag van de Kommissie op de produktiviteit van het Vier Jarenplan voor Frankrijk stipt het volgende verbluffend gevolg aan (46):

In 1959 waren er 1.162.148 gekende arbeidsongevallen voor 10.721.453 arbeiders. Dat komt overeen met een arbeidsstilstand om de 8 seconden, een ernstig ongeval om de 30 seconden en een dodelijk ongeval ieder uur. Voor 1959 betekende dat 127.168.650 verloren werkdagen. Deze verloren werkdagen stemmen overeen met een werkloosheid van een jaar van fabrieken zoals Regie Renault en nog 7 in die aard erbij, of de werkloosheid voor 2 jaar van een stad zoals Marseille. Tot daar dit verslag, dat geenszins de sociale kant der zaak voor oog had doch enkel het verlies aan produktiviteit door deze ongevallen veroorzaakt.

— artikel 117 beoogde de gelijkmaking ondermeer der diverse sociale wetgevingen, in de vooruitgang « *dans le progrès* ».

Doch reeds in het sociaal verslag van 1962 stipt de kommissie aan dat deze gelijkmaking niet deze is van de africhting op de meest progressieve der 6 wetgevingsstelsels doch een wederzijdse nivellering naar het gemiddelde. Wanneer men weet dat bepaalde landen op gebied van sociale wetgeving oneindig veel ten achter staan bij België, kan men onmiddellijk aannemen dat dit gemiddelde ver beneden het midden zal liggen. Het Verdrag stipt nochtans aan: *gelijkmaking « dans le progrès »*.

— artikel 48 stippelt ondermeer vrij verkeer van diensten uit in de 6 landen.

Thans moet de arbeidskracht het apatride kapitaal, dat zich alleen laat investeren waar het opbrengt, volgen, zonder rekening te houden met familiale of sociale factoren. Er zijn thans in Europa 2.500.000 nomaden en ieder jaar trekken er 1 miljoen rond op zoek naar werk (47). Het IV Vierjarenplan voor Frankrijk voorziet in de overheveling van een 800.000 kleine landbouwzelfstandigen naar het industrieproletariaat. Mansholt, vice-president der E.E.G.-kommissie, heeft toegegeven dat in de komende jaren 8 miljoen boeren geruïneerd zullen worden (48). Deze politiek heeft voor gevolg door vermeerderd arbeidsaanbod, drukking te kunnen uitoefenen op de lonen (49).

Een nieuw gevaar voor de democratische veroveringen lijkt de steeds groter wordende macht der supranationale instellingen, waarover tot nog toe geen controle bestaat. Voor België kan hier het volgend voorbeeld gelden:

De Belgische regering richtte een kolendirektorium op dat de mijnen moest besturen en produktieprogram-

ma's kon opstellen. De concerns, die daarin een gevaar voor de zogeheten private onderneming zagen, legden protest neer bij de Hoge Autoriteit van de Gemeenschap voor Kolen en Staal. Er verscheen een resolutie waarbij dit, door het Belgisch parlement rechtmatig gestemde kolendirektorium, onwettelijk werd verklaard omdat het bevoegdheden zou hebben gekregen die zouden toekomen aan de supranationale organismen

Bestluit:

De idee der Europese Revolutie blijkt een wankel begrip te zijn wat thans nog meer zo zou worden indien de Atlantische Vrijhandelszone er komt (50). Het liberale stelsel van de vrijhandel werd in Groot-Brittannië aangevat in 1846 door de intrekking der Corn-Laws, waarbij de invoerrechten op graan werden afgeschaft.

Zolang de mogelijkheid echter niet bestaat een wereldgezag tot stand te brengen, dat een uniforme economische politiek kan opleggen, is het « *tussen de sterke en de zwakke, de vrijheid die* » (51) verdrukt en de Wet die bevrijdt » of zoals de Hongaarse minister van Financiën, Istvan Antos, tegen Anton Zischka zei: « *Wat moeten in vredesnaam, landen, die geen kapitaal bezitten, met een kapitalistisch systeem aanvangen?* » (52)

De voorstanders der uitbreiding van de vrijhandelszone beweren dat door de opneming van Groot-Brittannië (53) de Euromarkt zou geliberaliseerd worden, tegenover de dirigistische politiek van De Gaulle op economisch gebied. Doch door een interventionistische economische politiek te voeren laat West-Europa veel gemakkelijker de poort open voor een wijde associatie met de Oosteuropese Comeconstaten, waarmee het een natuurlijk geheel vormt, en waarvan het in tegenstelling met de invoer van overzee, niet kan afgesneden worden. De handel met de socialistische staten biedt daarenboven dit voordeel dat hij geschiedt door verdragen op lange termijn, waardoor men onafhankelijk wordt van de schommelende wereldmarktprijzen, zodat een werkelijk Europese Markt tot stand zou komen tussen de Oeral en de Atlantische Oceaan.

Misschien is dit wel de huidige politiek van Frankrijk waarbij de laatste toenadering van dit land tot Roemenië, gebeurlijk een gunstig voorteken kan zijn van een proces waarbij de verbinding van het « *Europe de la peur* » van alhier met het « *Europe du désir* » van aldaar, kan gebeuren (54) (55).

Toenadering tot Oost-Europa op uiterlijk plan — meer aandacht voor het sociale innerlijk, zodat de mens geen aanhangsel wordt van machine en kapitaal, dat zou moeten het programma zijn van een werkelijk « *Europese revolutie* ».

Wat baat het grootse opvattingen te verwezenlijken op economische integratie, verenigingen en studieringen, waarbij nauwelijks sprake is van de « *mens* », die toch oorsprong en einddoel is van alle economie? Europa humanior sit.

Integratie van Europa? Ja, maar voor wie?

(1) Pierre Uri, « La Révolution Européenne » « La Nef » april-juni 1962, p. 43-48.

(2) Fr. Fontaine — J. Rabier — P. Uri, « Quelle Europe ». Débats du Cercle Catholique des Intellectuels Français.

(3) Charles Maigial, « L'Europe Commencée » Casterman 1964, p. 174.

(4) Anton Zischka, « Volken in Ballingschap » p. 16-17-18.

(5) Nikita Kroetsjev, « Vers le Communisme » 1961, p. 623 Ed. Lang. Etr.

(6) Bettelheim, « La planification soviétique ».

(7) Anton Zischka, « Volken in Ballingschap » p. 189.

(8) Stroemilin, « Mémento du plan septennal » 1961, p. 9 Ed. Lang. Etr.

(9) Semitchastnov, « Temps Nouveaux » 15.7.64 nr. 20.

- (10) Claude H., « La Révolution Européenne » Economie et Politique, nr 100-101, nov. dec. 1962, p 19.
- (11) Paul Corbach, « Het Europa van morgen » Freude und Arbeit, febr. 42 op cit.
- (12) Tien Jaren, W-P 38-48, p 70 - p 81.
- (13) id.
- (14) Paul Corbach, zie nr 11 « Europa, thans voorheen en morgen » Signaal, dec. 1942.
- (15) Roger Massip, « De Gaulle et L'Europe » Flammarion 1963.
- (16) J. Rueff, « Revue d'économie politique » jan. febr. 1958.
- (17) Thesen, nr 14, Instituut voor wereldeconomie en Akademie voor wetenschappen der Sovjet-Unie.
- (18) Hallstein, « Revue du Marché Commun », maart 1960, nr 23.
- (19) « Revue du Marché Commun » sept. 1959, nr 17, p 305.
- (20) Meynard et Préjean, « Marché Commun et néo-colonialisme en Afrique », Economie et Politique nr 100-101, nov. dec. 1962, p 188.
- (21) Id. p 191 in voetnota nr 21.
- (22) Le Monde, 24.10.1963.
- (23) Morphologie des Groupes Financiers en Belgique. Centre de recherche et d'information socio-politique de Bruxelles.
- (24) Jean Fourastié, « Puissance économique et culturelle de l'Europe unie » La Plaque Tournante.
- (25) Raymon Aron, Malagodi, « L'Unification économique de l'Europe ». Dotation Carnégie 1953.
- (26) Fossart, « L'Avenir du Capitalisme ».
- (27) Jean Fourastié, « La grande métamorphose du XX-ième siècle ».
- (28) La Statistique de base pour 15 pays Européens. Office statistique des Communautés Européennes.
- (29) Perspectives de développement économique dans la C.E.E. de 1960 à 1970, 1962, E.E.G. Brussel.
- (30) Pierre Jalée, « Le Marché Commun Européen », Révolution nr 5, p 17.
- (31) Thesen, nr 2 zie nr 17.
- (32) H. Claude, p 24, zie nr 10.
- (33) Thesen, nr 14, zie nr 17.
- (34) Documents, nr 18, aug. 1963.
- (35) F. Nicolas, « Marché Commun, concentration en concurrence », Economie et politique nr. 100-101, nov. dec. 1962, p. 33.
- (36) L. Sergueev, « Les contrastes du miracle Italien », La Vie Internationale, nr 4 (16) 1962.
- (37) Lampman R.J.
- (38) Henri Jourdain, « Le capitalisme populaire à UGINE ».
- (39) La première étape du Marché Commun, juni 1962, verslag van de E.E.G. Kommissie, p 9-25, Brussel.
- (40) Beauchet, « Marché Commun et condition ouvrière », Economie et politique, zie nr 35, p 81.
- (41) id.
- (42) id.
- (43) Etudes et Conjoncture, mei 1962.
- (44) Etudes et Conjoncture, juli 1962, nr 7, p 621-624.
- (45) Beauchet, zie nr 41.
- (46) Raison, « Rapport général de la commission de la productivité du IV Plan ».
- (47) De Standaard, 27.8.1964, p. 3 OENS.
- (48) Thesen, nr 7, zie nr 17.
- (49) Beauchet, zie nr 41.
- (50) New Europe, partner or rival? Newsweek : 7.1.1963, p 18.
- (51) Lousse, « Geschiedenis der hedendaagse beschaving » p 38.
- (52) Anton Zischka, « Volken in Ballingschap » p 38.
- (53) René Pollier, « Grande Bretagne et Europe », Transmondia febr. 1959, nr 53, p 8-9.
- (54) Jean Thiriard, « L'Europe des 400 millions ».
- (55) René Courtin, « L'Europe de l'Atlantique à l'Oural ». L'esprit Nouveau.

Antwoord van Mr P. GILLON, Stafhouder der Balie van Kortrijk

Ik dank onze jonge Confrater, ons te hebben gesproken over een onderwerp dat niet alleen midden in de actualiteit staat, maar dat voor ons, Europeanen, een kwestie is van leven of dood. Naar gewoonte hoort het de Stafhouder kritiek uit te oefenen.

Ik geloof dat het Boileau is die heeft gezegd: « la critique est aisée, mais l'art est difficile ». Doch ik moet eerlijk bekennen dat ik niet helemaal de zienswijze van Boileau kan delen, wanneer ik heden voor deze bepaalde taak kom te staan.

Onze jonge Confrater, Mr. Gyselinck, legde zich in het bijzonder toe op de economische en sociale problemen, echter niet op deze die nog dienen opgelost, willen wij eens het Europa van morgen opbouwen.

Eerst en vooral wat is Europa?

Op school hebben wij geleerd dat Europa een van de vijf werelddelen is, en ik acht het dan ook niet nodig, voor deze hoge vergadering, de geografische grenzen van ons vasteland te omschrijven.

Laten wij de vraag anders stellen. Wat is een Europeaan?

Een Europeaan beschrijven is misschien wel moeilijker. Ik kan mij wel tevreden stellen met te zeggen dat de Europeaan een bewoner is van Europa, wat nochtans niet veel aarde aan de dijk brengt. De Europeaan is trouwens zoals alle bewoners van de aarde, een mens die moet werken en vechten om te leven, doch die door de eeuwen van zijn geschiedenis heen, heel wat aan cultuur en beschaving heeft opgedaan, waaraan hij belang hecht, maar waaraan mensen van andere continenten niet zoveel belang hechten.

Europa bestaat uit verschillende volkeren, uit verschillende gemeenschappen waarvan de persoonlijkheid, het karakter en het genie kunnen verschillen doch die éénzelfde waardeschaal hebben wanneer het er om gaat de voornaamste menselijke kwaliteiten te schatten.

Daar ikzelf nogal veel heb gereisd en daar ik tijdens deze reizen zoveel mogelijk menselijke contacten trachtte te hebben, heb ik kunnen vaststellen dat ik mij thuis voel zowel in Denemarken als in Spanje, in Engeland als in Griekenland, dit door het feit dat ik

als Europeaan andere Europeanen bezoek en dat ik bij hen, zoals bij ons, de « European way of Life » vind, die wij dikwijls missen wanneer wij ons naar andere oorden begeven. Hoeveel verschilt onze wijze van leven niet met deze van andere gemeenschappen die Europa niet bewonen. Nemen wij als voorbeeld de Verenigde Staten van Amerika. In dat grote land worden de mensen gewoonlijk beoordeeld naar het aantal dollars die ze verdienen. Wanneer een Amerikaan zich vrolijk en blij voelt zegt hij: « I feel like a million dollars ». Het zou ons, Europeanen, niet in de gedachte komen te zeggen « ik voel mij zoals 50 miljoen frank » aan de officiële wisselkoers.

Indien wij het materiele welzijn van een mens bewonderen, indien wij eerbied hebben voor de self made man, dan zullen wij het hem nochtans nooit vergeven een zuiver lomp materialist te zijn gebleven, die het niet nodig heeft geacht zijn geest te ontwikkelen en te beoefenen.

Een ander voorbeeld. Eens de Straat van Gibraltar voorbij en men verlaat Tanger of Ceuta, dan komt men in een andere wereld waar alles een andere waarde heeft dan bij ons. Ik herinner mij heel goed eens door een hevig onweer te zijn verrast in het Atlasgebergte tussen Fez en Marrakech. Het begon reeds te donkeren en de oueds, opgeblazen door de stortregens, bemoeilijkten de doorgang op vele punten. Gezien het gevaar dat de baan opleverde besloten wij stilstand te houden in een klein verlaten dorpje, verloren in volle bled Kasbahtadla. Gelukkig vonden wij daar een net, bescheiden hotelletje waarvan de eigenaar ons verwelkomde met een vriendelijkheid die wij trouwens overal in Marokko mochten ondervinden. Zodra de wagen stilstond, en trots de regen, vormde zich een samenloop van mensen rondom ons. Het waren allen mannen, gekomen uit nieuwsgierigheid, doch die het nochtans beneden hun waardigheid zouden hebben geacht ons reisgoed te dragen, daar zij enerzijds niet in mijn dienst waren, en ze anderzijds geen aalmoes vandoen hadden. Toen ze zagen dat ik mijn echtgenote niet vroeg onze valiezen naar de kamer te brengen zegde de waard tot mij: « Laissez, Monsieur, je vais appeler la fatmah ». Enige ogenblikken later

kwam een klein oud gebogen vrouwtje dat opdracht kreeg al het reisgoed weg te brengen zonder dat ik de kans kreeg haar een handje toe te steken. Ik voelde mij werkelijk beschaamd. Kenschetsend beeld van de Islam waar men op ieder ogenblik langs de baan mannen ontmoet, gezeten op hun muilezels, op eerbiedwaardige afstand voorafgegaan door de vrouw, die gebogen onder haar zware vracht, de weg te voet moet afleggen. Deze verachting voor de vrouw kan men zich bij ons moeilijk indenken, en deze mentaliteit zal zeker voor ons een grotere verandering teweegbrengen dat het economisch systeem van deze landen, economisch systeem dat veeleer gesteund is op corporatisme dan op onze moderne methodes.

Zoveel gezegd voor de mentaliteit; maar, willen wij de hedendaagse vraagstukken begrijpen en ze in de toekomst oplossen, dan moeten wij eerst en vooral trachten het verleden te begrijpen. Van waar komen wij? Waar gaan wij naartoe?

Mijns inziens waren het de Grieken die het eerst aan een Europese idee hebben gedacht en wel in die zin dat ze een afgezonderde beschaving hebben ontwikkeld, helemaal verschillend van deze van de volkeren met wie ze in aanraking kwamen. Enerzijds had men de Grieken, anderzijds «Oi Barbaroi».

In de mythologie vinden wij de ontvoering van Europa door Zeus in een Stier vermomd. Een zeer slecht voorbeeld dat de weg opende voor alle verkrachting waarvan ons arm werelddeel het slachtoffer werd in de loop der eeuwen.

In Griekenland ontstonden deze cultuur en deze uitstraling die heden nog de basis van onze beschaving uitmaken. Deze uitstraling, onder het Romeins Keizerrijk voortgezet, werd, door de macht van Rome en door de waarde van haar administratie, aan het grootste deel van de toen bekende wereld medegegeeld. Het valt niet te loochenen dat de Pax Romana een weldaad was voor de volkeren die er alle voordeel uit trokken, zelfs indien de moderne mens van heden ten dage moeilijk een economisch stelsel, gegrond op slavernij, kan aannemen.

De inval der Barbaren was voor Europa een ware ramp. Het Romeinse Rijk van het Westen stortte ineen. Het Rijk van het Oosten spande zich in de asiatische horden tegen te houden, en dit gebeurde 10 eeuwen lang, doch werd op zijn beurt in 1453 verslagen.

In het Westen slaagde Karel de Grote er in, een Keizerrijk te stichten dat, indien hij het had kunnen handhaven, het embryo van een groter Europa ware geweest, doch de verdeling van zijn Rijk onder zijn drie zonen was het begin van vele moeilijkheden die wij heden ten dage nog betreuren.

Na de Middeleeuwen brak het tijdperk van de Grote Staten aan, Staten die in handen waren van Prinsen, met een absolute macht, en die ieder op hun beurt ernaar streefden Europa te beheersen. Daaruit sproot een politiek van «Europees evenwicht», zó precair, dat Europa op elk ogenblik in de meest vreselijke oorlogen werd betrokken.

Na de Prinsen hadden wij de Naties, die dezelfde politiek van de Prinsen voerden. De eenen waren niet verstandiger dan de anderen.

De nationalistische geest die tot fanatisme overging, het ontstaan van verenigingen en wedijverende verbanden, alsook de snelle economische evolutie te wijten aan het machinisme, waren de aanleiding van de oorlog van 1914, oorlog die het einde van een tijdperk betekende.

Een andere herinnering die mij is bijgebleven. Het was tijdens een reis in Joegoslavië in 1954 toen wij

te Sarajevo belandden. Daar deed ik, aan de hand van historische documenten, de tragische reis over destijds door Aartshertog Frans Ferdinand en zijn gemalin Sophie de Chotek gemaakt. Aan het kruispunt gelegen aan de straat die tegenwoordig de naam van Gabrilo Prinzip draagt, en de kaai aan de Miljatchka, bleef ik stilstaan. Daar was het dat de onzinnige daad werd begaan, die Europa in een van de verschrikkelijkste slagvelden die de wereld ooit kende, had veranderd.

Een oorlog ware er toch geweest, want voorwendsels hiertoe zijn er immers altijd te vinden, en juist daar ligt het drama.

Men had nochtans kunnen denken dat na 1918 de Europeanen de les zouden hebben onthouden en tevens zouden hebben verzaakt aan «broedermoordstrijd» die voor hen het verlies van hegemonie, vandaag door de Russen en Amerikanen betwist, moest betekenen.

In de plaats van een Verenigd Europa op te bouwen, zodra het Vrede was, spande men zich in het nog meer te verdelen. Het ligt niet in mijn bedoeling het Oostenrijks-Hongaars Rijk te verdedigen, rijk dat alhoewel het slechte kanten had, nochtans een vast bruggenhoofd vormde voor het Westen, bruggenhoofd van beschaving en cultuur naar het Oosten gericht.

Deze grote macht werd vernietigd en vervangen door kleinere staten die nochtans niet bij machte waren zich te verdedigen wanneer ze door hun sterkere buren werden aangevallen.

Vandaag is de afstand, van Rusland en de landen waarover het op economisch en politiek vlak heerst, tot bij ons, minder dan 1.000 km en te rechte of ten onrechte valt het mij moeilijk Rusland te moeten aanzien als deel uitmakend van het Europa dat wij ons inbeelden.

Zoals Mr. Gyselinck het ons heeft uitgelegd is het best mogelijk en zelfs waarschijnlijk dat Europa zich eens van de Atlantische Oceaan tot aan het Oeraalgebergte zal uitstrekken, wat wellicht nog niet in een nabije toekomst zal gebeuren.

Langs Russische zijde zien wij voor het ogenblik een gunstige evolutie. Wij, van onze kant, moeten ook nog grote inspanningen doen.

Economische overeenkomsten worden onder de verschillende Naties gesloten, een Europees Parlement wordt gesticht, alsook hogere autoriteiten van dit en van dat. Dit alles is heel goed en het is onze plicht diegenen aan te moedigen die een Verenigd Europa, willen opbouwen dat aan de volkeren waaruit het is samengesteld vrede en voorspoed — hoofdfactoren van het geluk — moge brengen.

Ik denk nochtans dat wij moeten afzien én van alle nutteloos particularisme én van ons egoïsme. Willen wij een Europa opbouwen dan moeten wij ons Europeaan gevoelen en deze evolutie is heel zeker nog niet ver genoeg gevorderd. Ik verheug mij over de reeds gedane inspanningen die, voor een begin, zeer aanmoedigend zijn, doch ik ben de mening toegedaan dat, vooraleer er sprake kan zijn van een Europa gaande van de Atlantische Oceaan tot aan het Oeraalgebergte, niet alleen geografisch gezien, maar ook op economische en politiek vlak, wij ons Europeanen moeten voelen naar hart en ziel.

Ik ben Vlaming en ben er fier op, ik ben Belg en ben er nog fierder op, en telkens wanneer ik van mijn reizen terugkom ben ik gelukkig mijn geboorteland terug te zien en kom ik tot het besluit dat wij het hier nog zo slecht niet hebben. Nochtans weiger

ik, met alle kracht, mij binnen de enge grenzen van een bekrompen provincialisme te laten insluiten.

Tot de jongeren die het Europa van morgen zullen helpen vormen zeg ik dan ook: «Het bestuderen van economische en sociale problemen is goed. Tracht ze zoveel als mogelijk op te lossen». En tot de jongere advocaten in het bijzonder zeg ik: «Het bestuderen van juridische problemen welke reeds opkomen onder de leden van het Kleine Europa is nog beter. Doch,

indien U nuttig werk en vooral blijvend werk wilt verrichten, zoekt kontakten met uw Europese broeders. Opent uw hart, uw verstand en uw geest. Laat alle bekrompen particularisme vallen. Probeer! Europees te denken zonder nochtans afstand te doen van de onafscheidelijk verbonden persoonlijkheid en genie eigen aan uw ras.

Willen wij vrije mensen blijven dan is het ten koste van deze prijs.

Deze beide spreekbeurten werden voorafgegaan door de

Rede van Mr. M. ALBERS, Voorzitter van de Conferentie der Jonge Balie

Ik verklaar hierbij deze plechtige zitting voor geopend.

Het is voor mij een aangename plicht U allen, geachte genodigden en leden van de Conferentie, van harte welkom te heten op deze openingsvergadering, en U tevens mijn dank te betuigen voor uw aanwezigheid, die ik ten eerste op prijs stel.

In het bijzonder richt ik mij in de eerste plaats tot U, Mijnheer de Stafhouder. Graag verwelkom ik U, en wees ervan overtuigd dat uw aanwezigheid op deze ereplaats veel meer te betekenen heeft dan een loutere uiting van academische deferentie, maar dat het terecht de plaats is, die de stafhouder van de balie daadwerkelijk inneemt, namelijk aan de spits van en bij zijn konfraters.

Gedurende het eerste jaar van uw batonaat, hebt U terdege bewezen het vertrouwen waardig te zijn, dat Uw konfraters in U hebben gesteld, zodat uw naam zal gegrift blijven op de lijst van de illustere stafhouders, die U zijn voorafgegaan. Door die innemende gedegenheid, die uit uw persoonlijkheid straalt, noemt men U terecht de «gentleman» van de balie.

Ik dank U verder voor uw actief medeleven met al de activiteiten van de Conferentie, en ik ben de overtuiging toegedaan dat U de wissel, die we U vandaag aanbieden voor het gerechtelijk jaar 1964-65, graag ter ondertekening zult aanvaarden.

Mijnheer de minister van Justitie, zeer oprecht dank ik U voor uw aanwezigheid hier op de plechtige openingsvergadering te Kortrijk.

Uw gewaardeerde tegenwoordigheid betekent een mijlpaal in de geschiedenis van de Conferentie, gezien U de eerste minister van Justitie zijt, die ons de eer aandoet aanwezig te zijn op de plechtige zitting.

Ik begroet U graag als deze minister van Justitie, die de vele beslommingen van zijn hoge functie ten spijt, blijk geeft van een waarachtige sympathie en een diepgaande bezorgdheid voor de jongere advocaten, en daartoe geen enkele gelegenheid verzuimt om steeds maar nieuwe kontakten met hen op te zoeken en dit vooral in de schoot van de verschillende conferenties der jonge balies van het land.

Dit treft ons ten eerste en wij zijn er U diep erkentelijk voor, want het levert ons het beste bewijs dat U, die thans op de Poelaertplaats het gebouw «aan de overzijde» betreft, uw hart gelaten hebt in het Gerechtshof.

Mijnheer de Voorzitter van het Verbond van Belgische Advocaten, Mr. Ach. de Gryse,

Wanneer ik zopas van mijlpalen heb gewaagd, dan gaat die vergelijking zeker ook op voor wat U betreft, en ik durf gerust verklaren dat de Conferentie te

Kortrijk heden de schoonste bladzijden van haar geschiedenis schrijft.

Met een rechtmatig gevoel van fierheid hebben uw konfraters van de Kortrijkse balie uw verkiezing vernomen tot Voorzitter van het Verbond van Belgische advocaten, waardoor de Kortrijkse balie overgelukkig de eer en de vreugde deelt, die U is te beurt gevallen. Ik houd er aan U te dezer gelegenheid in mijn naam en in naam van de ganse Conferentie van harte geluk te wensen.

Het doet me waarlijk genoeg dat de Conferentie van de Jonge balie te Kortrijk de «primeur» heeft U voor de eerste maal in uw nieuwe functie te begroeten, en, als gewezen Voorzitter van deze Conferentie. Als gewezen stafhouder van de Kortrijkse balie, zijt U voor ons geen vreemde, en daarom veroorloof ik mij U te zeggen: Mr Achilles De Gryse, welkom thuis.

Mijnheer de Nationale Voorzitter, hoeft het gezegd te worden dat het schip van het Verbond met U in zeer goede handen berust? Uw fijnzinnige en vlijmscherpe geest, veruitwendigd in een stijlvolle dynamische en onberispelijke verschijning, staat voldoende borg voor het welslagen van uw nieuw mandaat.

Ik wens U van harte veel succes en dank U voor uw tegenwoordigheid.

Mijnheer de Voorzitter van de Rechtbank van Eerste aanleg, graag verwelkom ik ook U.

Zoals dit paleis een stuk van uw leven is, zo houdt U ook van de Conferentie, die eveneens deel uitmaakt van uw leven.

Ik zou te kort komen aan mijn plicht U daarvoor niet te danken, en wees verzekerd, Mijnheer de Voorzitter, dat U steeds bij de Jonge Balie welkom zijt.

Mijnheer de Voorzitter van de Rechtbank van Koophandel.

Tengevolge van uw traditionele gastvrijheid zijn de rollen vandaag voor eenmaal omgekeerd.

In uw zittingszaal, en vanuit uw zetel vermag ik thans U bij ons het hartelijk welkom toe te spreken. Ik ben ervan overtuigd dat U mij niet verdenkt de kwade bedoeling te koesteren deze sporadische toestand te zien bestendigen, zij het door enige juridische theorieën van natrekking of vruchtgebruik in te roepen.

Steeds wordt uw graaggeziene aanwezigheid op de plechtige openingsvergadering der Conferentie met waardering begroet en ik dank U ook vandaag om uw tegenwoordigheid.

Mijnheer de Referendaris Vandekerckhove, in U begroet ik een der trouwsten onder de genodigden.

We weten dat uw overgang naar de rechtbank van Koophandel niet zonder hartscheuren is geschied, zodat U thans nog steeds een groot stukje van dit hart voelt kloppen bij de advocatuur, waarvoor U een blijvende voorliefde hebt behouden.

Om al die redenen, Mr. Vandekerckhove, zult U steeds een der besten van de onzen zijn.

Heren Magistraten, Uw getrouwe aanwezigheid zowel op deze openingsvergadering als op de diverse activiteiten van de Conferentie, getuigt niet alleen van het belang dat U stelt in al hetgeen bij de Jonge Balie gebeurt, maar ook van de goede geest van verstandhouding tussen magistratuur en advocatuur hier te Kortrijk.

Ik verzoek U mijn welgemeende gevoelens van dank in ontvangst te willen nemen.

Ja, Mijnheer de Stafhouder Victor, net als ieder jaar, bent U trouw op post en het verheugt mij ten zeerste U opnieuw bij ons te mogen verwelkomen.

We begroeten U niet alleen als de pionier van de Vlaamse rechtsliteratuur, maar ook als diegene, die begenadigd met een eeuwige jeugd, zijn stempel blijft drukken op het ganse Vlaamse rechtsleven.

Ik verwelkom hier ook graag de Voorzitters en afgevaardigden van de Conferenties uit het Vlaamse land, die zo talrijk en spontaan onze uitnodiging hebben beantwoord. Weest ervan overtuigd, waarde confraters, dat ik uw aanwezigheid naar waarde schat.

Mes chers Confrères d'expression française, je vous souhaite sincèrement la bienvenue chez nous à l'occasion de cette séance solennelle. Je suis convaincu que notre langue, qui vous n'est guère familière, ne pourra en aucun cas altérer la bonne entente qui règne entre nous. Aussi j'apprécie spécialement l'effort auquel vous voulez bien consentir pour comprendre les différents discours en langue flamande qui seront prononcés au cours de cette séance.

Last but not least, blijft er mij U, Waarde Confraters van de Conferentie, te danken voor uw aanwezigheid en U van harte welkom te zeggen. Het steekt ons een riem onder het hart te mogen zien hoe graag er door U gehoor verleend wordt aan onze uitnodigingen. U moogt van ons verwachten dat we ons uiterste best zullen doen om de bloei van de Conferentie te bevorderen.

Weze het mij toegelaten volgende genodigden te verontschuldigen: Z. Exc. Minister A. De Clerck; de h. Procureur des Konings, door ziekte weerhouden; de h. ondervoorzitter Kerckhove; de h. Rechter Carsau; de h.h. handelsrechters Denys en Calewaert; komman-

dant Verstraete van de Rijkswacht en ere-advocaat Nolf.

*

Waarde Genodigden, Beste Confraters,

Een maand geleden werd het gerechtelijk jaar 1964-65 op zijn orbiëet geplaatst, en het toert thans onmedogend rond, dag op dag, terwijl het voortdurend het leeuwenaandeel van onze activiteit voor zich opeist.

Zo ook doordringt het recht en het rechtsleven mens en maatschappij voortdurend en stellen zij de rechtsonderhorigen dagelijks voor nieuwe, en helaas vaak onoplosbare problemen.

Kenmerkend hiervoor is vooral de problematiek geschapen door het groeiend Europa, dit nieuwe Europa, waarin zich alles ogenschijnlijk moet ontwikkelen uit de optiek der economie, terwijl het verwaarloosde recht en de structuren slechts hinkend kunnen volgen, en wat veelal erger is, statisch blijven, dit op gevaar af dat bepaalde spanningen ontstaan, die op lange termijn noodlottige gevolgen kunnen hebben voor die te vroegrijpe economie.

Het strekt U tot eer, Mr. Van Wonterghem, dat U, in nauwe samenwerking tussen advocaten en magistraten een kring voor Europees recht te Kortrijk boven de vont hebt gehouden. Die studiekering moet zeker leiden tot een betere kennis van de evolutie van de Europese gemeenschappen en zal er in grote mate toe bijdragen de verschillende wetgevingen daaromtrent onder de knie te krijgen.

Het is misschien uw deelname aan de werkzaamheden van voormelde kring, Mr. Gyselinck, die bij U de gedachte heeft doen rijzen vandaag voor ons het onderwerp te behandelen «Van de Atlantische Oceaan tot de Oeral».

Het pleit ten zeerste voor U dat U de moed en de durf hebt gehad dergelijk onderwerp aan te snijden.

Aan de hand van een rijk gestoffeerde dokumentatie, hebt U de twee Europese gemeenschappen, gelegen tussen de Atlantische Oceaan en de Oeral, namelijk in het Westen de Euro-markt en in het Oosten de Comecon, belicht onder hun sociaal-economische aspecten, met de nadruk vooral op het sociaal probleem. Onder invloed van een oosters getinte pers, en uitgaande van uw persoonlijke levensvisie, die ik ten zeerste eerbiedig, hebt U een futuristische film gemaakt over Europa, die in kleuren is voor de Comecon en in wit-zwart voor de Euro-markt. Onmiddellijk moet ik er aan toevoegen dat U voor uw uiteenzetting U boven alles laat leiden door die ene gedachte: «Het welzijn van de mens in de maatschappij».

Ik merk echter dat ik mijn taak reeds ben te buiten gegaan, en mij op het schietveld van de heer Stafhouder heb begeven.

Daarom, Mr. Gyselinck, verleen ik U nu het woord.

VLAAMSE JURISTEN,

Abonneert U op het "Rechtskundig Weekblad"

RECHTSPRAAK

HOF VAN CASSATIE

1e Kamer. — 29 november 1963.

Voorzitter : M. Bayot.

Raadsheer-verslaggever : M. Belpaire.

Advokaat-generaal : Mahaux.

Advokaten : Mrs. Van Rijn en De Bruyne.

Octrooien. — Gevolgen van het bevelschrift houdende de machtiging tot beschrijving en beslag overeenkomstig art. 6 van de wet van 24 mei 1954. — Rechten van de verdediging van de vermeende namaker. — Strekking van art. 12 van voormelde wet.

Tot de bij art. 6 van de wet van 24 mei 1854 bedoelde beschrijving, met of zonder beslag, van de vermeend nagemaakte voorwerpen kan worden overgegaan in elke plaats waar die voorwerpen zich bevinden, onverschillig of zulks bij de vermeende namaker of bij een derde geschiedt. Daar de door de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg daartoe verleende machtiging de titel uitmaakt om binnen te dringen in de plaatsen waar de te beschrijven en in beslag te nemen voorwerpen zich bevinden, moet het bevelschrift houdende deze machtiging vooraf betekend worden aan de beslagene, d.i. de houder van die voorwerpen en niet de vermeende namaker, die vooralsnog onbekend kan zijn en tot wiens identificatie de maatregel precies kan leiden.

Het gebrek aan betekening van het bevelschrift aan de vermeende namaker op zich zelf genomen, schendt dezes rechten van verdediging niet. Deze rechten zijn bij art. 12 van voormelde wet in het bijzonder geregeld en beschermd; aan de octrooihouder is immers de verplichting opgelegd binnen de acht dagen van de beschrijving wegens namaking te dagvaarden; doet hij dit niet dan blijft het verleende bevelschrift van rechtswege zonder gevolg.

Trovato en N.V. Entreprises et Manufactures de l'Escaut t./ P.V.B.A. Eperon d'Or en Givort-Mareel.

Gelet op het bestreden arrest, op 28 maart 1962 door het Hof van beroep te Brussel gewezen;

Over het middel afgeleid uit de schending van artikel 6, meer bijzonder lid 3, van de wet van 24 mei 1854 op de uitvindingsoctrooien,

doordat het bestreden arrest de vorderingen door eisers wegens namaking tegen eerste verweerster ingesteld verwerpt en hen tot schadevergoeding jegens beide verweersters veroordeelt om reden « dat uit het verzoekschrift aangeboden door eerste geïntimeerde (hier aanlegger) en het daarop volgend bevelschrift van 8 april 1959 van de Voorzitter van de Rechtbank van eerste aanleg te Brussel blijkt dat de beoogde beslagen partij de personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid « Eperon d'Or » (hier eerste verweerster) was; dat het vaststaat dat bedoeld bevelschrift niet betekend werd aan de personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid « Eperon d'Or », waarvan de maatschappelijke zetel gevestigd is te Izegem, Albertlaan 6, doch aan appellante in zake nr 40.028 (hier verweerster Mareel, weduwe Givort); dat, indien eerste geïntimeerde het beschrijvend beslag ten laste van de vennootschap « Eperon d'Or » wilde laten opstellen, hij de verplichting had, overeenkomstig artikel 6 van de

wet van 24 mei 1854, het bevelschrift van de voorzitter van de rechtbank aan bedoelde vennootschap te doen betekenen; dat het gebrek aan betekening van het bevelschrift de rechten der verdediging van die vennootschap schendt, met het gevolg dat het beschrijvend beslag van 23 april 1959 nietig en zonder waarde is »;

terwijl, 1) krachtens voormeld artikel 6 eisers gerechtigd waren een beschrijvend beslag uit te voeren op elke door het bevelschrift aangeduide plaats alwaar de nagemaakte voorwerpen zich bevonden, op last van het bevelschrift aldaar aan de derde-houder te betekenen,

2) het beschrijvend beslag uitgevoerd werd op de door het bevelschrift aangeduide plaats, namelijk te Brussel, Lemonierlaan, 111, en het bevelschrift aldaar betekend werd aan de derde-houder, de weduwe Givort (hier tweede verweerster), die aldaar een winkel had en gemelde voorwerpen in haar bezit had, en die verklaarde dat deze voorwerpen afkomstig waren van eerste verweerster, en het dienaangaande onverschillig is dat de vervaardiger van de nagemaakte voorwerpen, namelijk eerste verweerster, als exploitant van deze winkel in het rekwest en in het bevelschrift was aangeduid, van het ogenblik af dat het bevelschrift regelmatig betekend werd op de plaats waar het beschrijvend beslag werd uitgevoerd en aan de persoon die aldaar de voorwerpen in zijn bezit had,

3) het niet vereist is dat het bevelschrift nog zou betekend worden aan een andere persoon dan degene van de plaats waar het beschrijvend beslag wordt uitgevoerd, het weze de namaker zelf die ergens anders gevestigd is, en waar het beschrijvend beslag niet gebeurt, zodat het arrest de in het middel aangeduide wetsbepaling geschonden heeft :

Over de grond van niet-ontvankelijkheid door tweede verweerster tegen de voorziening aangevoerd :

Overwegende dat de door het middel bestreden motieven uitsluitend tot grondslag dienen van het in de zaak nr 40.027 gewezen onderscheiden dispositief waarbij op de door eisers tegen de verwerende vennootschap ingestelde rechtsvorderingen uitspraak werd gedaan;

Dat dit dispositief, in strijd met de aanvoering van het middel, ten laste van eisers geen enkele veroordeling in voordeel van verweerster Mareel uitspreekt;

Dat die motieven vreemd zijn aan deze, welke niet worden bestreden, waarop het dispositief steunt dat in de zaak nr 40.028 werd gewezen op de door verweerster Mareel tegen eisers ingestelde rechtsvordering;

Dat de voorziening, in zover zij tegen laatstbedoelde verweerster is gericht, niet ontvankelijk is;

Over de voorziening tegen eerste verweerster gericht :

Overwegende dat uit het in onderling verband brengen van de artikelen 4-B, 6, inzonderheid lid 2, 10, 11 en 12 van de wet van 24 mei 1854, blijkt dat tot de bij voormeld artikel 6 bedoelde beschrijving, met of zonder beslag, van de vermeend nagemaakte voorwerpen kan worden overgegaan in elke plaats waar die voorwerpen zich bevinden, onverschillig of zulks bij de vermeende namaker of bij een derde geschiedt;

Dat, vermits de door de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg verleende machtiging om tot die maatregel over te gaan de titel uitmaakt om binnen te

dringen in de plaatsen waar die voorwerpen zich bevinden ten einde er tot hun beschrijving en beslag over te gaan, het bevelschrift houdende die machtiging vooraf moet worden betekend aan de beslagene, dit is de houder van die voorwerpen, en niet aan de vermeende namaker, die voornamelijk onbekend kan zijn en tot wiens identificatie de maatregel precies kan strekken.

Overwegende dat, in strijd met hetgeen door het arrest wordt aanvaard, het gebrek aan betekening van het bevelschrift aan de vermeende namaker, op zichzelf genomen, de rechten van verdediging van deze laatste niet kan schenden;

Dat, inderdaad, de bij voormeld artikel 6 bedoelde beschrijving en beslag, de eerste, een bij de wet ingerichte voorbereidende procedure tot vaststelling is ten einde het bewijs van de namaking en de identificatie van de namaker te vergemakkelijken, en, het tweede, een bewarende maatregel welke de bij artikel 5 van dezelfde wet ten behoeve van de octrooihouder voorziene verbeurdverklaring mogelijk maakt;

Dat de rechten van verdediging van de vermeende namaker bijzonder bij artikel 12 van die wet worden geregeld en beschermd, hetwelk aan de octrooihouder de verplichting oplegt binnen acht dagen van de beschrijving te dagvaarden wegens namaking, bij gebreke waarvan het overeenkomstig gemeld artikel 6 verleend bevelschrift van rechtswege zonder gevolg zal blijven;

Overwegende dat het middel, in de hierna te bepalen mate, gegrond is;

Om die redenen,

Verbreekt het bestreden arrest in zover het uitspraak heeft gedaan over de door eisers tegen de verwerende vennootschap wegens namaking ingestelde rechtsvordering;

Verwerpt de voorziening in zover zij tegen verweerder Mareel is gericht;

Beveelt dat van dit arrest melding op de kant van de gedeeltelijk vernietigde beslissing zal worden gemaakt;

Veroordeelt aanleggers tot de helft van de kosten en de verwerende vennootschap tot de andere helft;

Verwijst de aldus beperkte zaak naar het Hof van beroep te Gent.

RAAD VAN STATE

3e Kamer. — 24 april 1964.

Voorzitter: M. Somerhausen.

Raadsheren: M.M. Moureau en De Bock.

Substituut-auditeur-generaal: M. Hoeffer.

Advokaten: Mrs. Gillis en Vandervliet loco Kirsch.

Gemeenten. — Politie. — Bouwvallige woningen. — Administratieve akten. — Gezag van het gewijsde.

1. Wanneer een burgemeester in een eerste besluit de afbraak van een bouwvallig gebouw beveelt, en in een tweede besluit de gedeeltelijke afbraak beveelt, is dit besluit niet alleen maar een bevestigingsbesluit, wat van belang is voor de verjaringstermijn.
2. De middelen tot staving van een annulatieberoep moeten worden geacht ongegrond te zijn, wanneer zij werden afgewezen door de strafrechtbank, voor dewelke een betwisting betreffende de interne en externe wettigheid van de bestreden beslissing was opgeworpen.

Kegelaert t./ Burgemeester van de gemeente Eigenbrakel.

Arrest nr. 10.577

Gezien het op 13 mei ingediende verzoekschrift, waarbij Fernand Kegelaert de nietigverklaring vordert van het besluit van de burgemeester van Eigenbrakel van 18 oktober 1961 dat hem bevel geeft het gebouw gelegen rue Notre Dame, nr 3, af te breken, en van het besluit van dezelfde overheidspersoon van 13 maart 1963 dat gelast het gedeelte van het even genoemde gebouw waarin zich diepe scheuren en barsten voordoen, vóór 15 april 1963 af te breken;

Overwegende dat het bewuste gebouw, waarvan verzoeker medeëigenaar is, op 7 oktober 1961 door een autovoertuig is aangereden; dat de burgemeester op 18 oktober 1961 aan verzoeker een afschrift heeft gezonden van een door een landmeter-expert, een architect en de politiekommissaris opgemaakt proces-verbaal van de plaatstoestand, waaruit blijkt dat het gebouw een diepe scheur van de grondlijn tot het dak, en nog andere scheuren en barsten vertoonde; dat de stellers van het proces-verbaal oordeelden dat de enige rationele oplossing was, dit meer dan honderd jaar oude gebouw af te breken; dat de burgemeester op grond van dit proces-verbaal in het belang van de openbare veiligheid de afbraak van het bouwvallige gebouw heeft bevolen;

Overwegende dat de burgemeester op 29 oktober 1962 verzoeker heeft aangemaand binnen dertig dagen over te gaan tot de afbraak, en hierbij de wens heeft uitgedrukt, dat hij hieraan gewillig gehoor zou geven om te voorkomen dat Eigenbrakel een ramp als die van de Wetstraat zou beleven;

Overwegende dat de burgemeester op 13 maart 1963 een tweede besluit heeft vastgesteld, waarbij de gedeeltelijke afbraak van het bewuste gebouw vóór 15 april 1963 werd bevolen; dat dit besluit overweegt dat een gedeelte van het gebouw diepe scheuren en barsten vertoonde, dat de steunmuren van de ingangspoort overhellen, schuin staan en in zeer slechte staat zijn, en dat de staat van verval van dit gedeelte van het gebouw een doorlopend gevaar voor de bewoners, voor de voorbijgangers en voor het verkeer op de openbare weg vormt;

Overwegende dat de tegenpartij betoogt, dat het beroep te laat is ingesteld tegen het eerste besluit, waarvan verzoeker kennis heeft gekregen meer dan zestig dagen vóór de indiening van het verzoekschrift, en dat het niet ontvankelijk is tegen het tweede besluit, dat gewoon het eerste bevestigt;

Overwegende dat het eerste besluit de volledige afbraak van het gebouw in de rue Notre Dame, nr 3, heeft bevolen, terwijl het tweede alleen de gedeeltelijke afbraak beveelt; dat het tweede besluit niet alleen maar een bevestigingsbesluit is; dat het beroep tegen het eerste besluit te laat komt en tegen het tweede besluit ontvankelijk is;

Overwegende dat verzoeker, na geweigerd te hebben gehoor te geven aan een aanmaning vanwege de bestuursoverheid om een bouwvallig gebouw af te breken, op grond van artikel 551, 7, van het Strafwetboek is vervolgd; dat de politierechtbank van Nijvel verzoeker op 28 juni 1963 bij verstek heeft veroordeeld tot een geldboete van vijf frank vermenigvuldigd met twintig, en tot een frank schadevergoeding aan de gemeente Eigenbrakel; dat de politierechtbank verzoekers verzet op 29 november 1963 heeft afgewezen;

dat de rechtbank van eerste aanleg van Nijvel verzoekers hoger beroep op 21 februari 1964 niet gegrond heeft verklaard en de afbraak van het gedeelte van het gebouw waarop het besluit van de burgemeester van 13 maart 1963 doelde, heeft bevolen; dat dit vonnis niet alleen vaststelt dat de burgemeester binnen de grenzen van zijn bevoegdheid is opgetreden, maar dat niets bewijst dat de aanmaning tot het afbreken van het aangeduide gedeelte van het bewuste gebouw op een machtsafwending zou hebben berust; dat verzoeker op de terechtzitting heeft verklaard geen cassatieberoep tegen dit vonnis te hebben ingesteld;

Overwegende dat het vonnis van de rechtbank van eerste aanleg van Nijvel van 21 februari 1964 gezag van het gewijsde heeft verkregen; dat de interne en externe wettigheid van het bestreden besluit voorgoed aangetoond is; dat de door verzoeker aangevoerde middelen moeten worden geacht niet gegrond te zijn.

Besluit:

Artikel 1. — Het beroep is verworpen.

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

16e Kamer. — 20 mei 1964.

Voorzitter: M. Holvoet.

Raadsheren: M.M. Screvens en Grenez.

Advokaat-Generaal: M. Smets.

Advokaten: Mrs. I. De Vis en Verlooy.

Burgerlijke zaken. — N.M.B.S. — Agent gekwetst door derde. — Verhaal tegen derde verantwoordelijke. — Indeplaatsstelling.

Wanneer de N.M.B.S. aan haar gekwetste personeelsleden vergoedingen (werkonbekwaamheid, geneeskundige kosten) uitbetaalt, zijn deze betalingen een voorschot terugvorderbaar ten laste van de derde verantwoordelijke van het ongeval; de N.M.B.S. handelt als borg, en treedt, krachtens art. 2029 B.W. in alle rechten die de schuldeiser tegen de schuldenaar heeft.

O.M., Deruyter en N.M.B.S. t./ Lucas.

Gezien het beroep ingesteld, op 4 februari 1964, door de burgerlijke partij voernemd,

tegen het vonnis uitgesproken — op tegenspraak — door één rechter, op 3 februari 1964, door de rechtbank van eerste aanleg van het gerechtelijk arrondissement Leuven, dewelke, rechtdoende in korrektionele zaken:

na toepassing gedaan te hebben van de strafwet hoofdens de beide betichtingen, rechtdoende op burgerlijk gebied.

Verklaart de eis niet ontvankelijk en verwijst deze burgerlijke partij in de kosten door haar gemaakt.

Gehoord het verslag gedaan door de heer raadsheer Screvens;

Gehoord de burgerlijke partij de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen in haar middelen ontwikkeld door Meester I. De Vis, advocaat;

Gezien haar besluiten;

Gehoord de gedaagde Lucas Pierre Joseph in zijn middelen van verdediging ontwikkeld door Meester Verlooy, advocaat;

Gezien zijn besluiten;

Overwegende dat het beroep van de burgerlijke partij de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen regelmatig is naar vorm en tijd;

Dat het betrekking heeft op de burgerlijke gevolgen van een verkeersongeval waarvan Deruyter Joseph het slachtoffer is geweest en betichte verantwoordelijk werd bevonden;

Overwegende dat de burgerlijke partij de terugbetaling eist van een bedrag van 11.142 F dat zij aan haar aangestelde Deruyter Joseph tijdens zijn werkonbekwaamheid voorgeschoten heeft en tevens van een bedrag van 750 F dat zij wegens geneeskundige onkosten veroorzaakt door het ongeval betaald heeft;

Overwegende dat indien weliswaar de burgerlijke partij tot deze betaling gehouden is tegenover haar aangestelde ingevolge het reglementair statuut van haar personeel, zij daardoor slechts gehouden is deze betaling te doen als voorschot terugvorderbaar ten laste van de derde verantwoordelijke voor het ongeval;

Overwegende dat de burgerlijke partij derhalve geen schuld betaald heeft welke haar eigen zou zijn;

Dat de gedane betalingen de verplichting tot schadevergoeding van de derde verantwoordelijke ongedeerd laten bestaan tegenover het slachtoffer, in de plaats van hetwelk de burgerlijke partij werd gesteld ten opzichte van de derde;

Dat de burgerlijke partij inderdaad als borg gehandeld heeft en dat, krachtens artikel 2029 van het burgerlijk wetboek de borg die de schuld betaald heeft, treedt in alle rechten die de schuldeiser tegen de schuldenaar had;

Overwegende dat de borgtocht op onbepaalde en op toekomstige schulden mag dragen (De Page, *Traité élémentaire de droit civil*, VI, numéros 854 et 855) en buiten het medeweten van de schuldenaar mag geschieden (artikel 2028 van het burgerlijk wetboek);

Overwegende dat, gelet op de voorwaarden waarin de betalingen gedaan werden, de burgerlijke partij het bewijs niet moet bijbrengen van een schade die haar door het derven van haar aangestelde zou zijn berokkend;

Overwegende dat de bedragen door de burgerlijke partij in besluiten voor het Hof gevraagd niet betwist zijn en verantwoord voorkomen;

Overwegende dienvolgens dat de eis van de burgerlijke partij ontvankelijk en gegrond is;

Om deze redenen:

Het Hof, rechtdoende op tegenspraak en binnen de perken van het beroep;

Gelet op artikels:

1382 van het burgerlijk wetboek;

24 van de wet van 15 juni 1935;

211 van het wetboek van strafvordering;

3 en 4 van de wet van 17 april 1878;

ter zitting aangeduid door de heer Voorzitter;

Ontvangt het beroep, verklaart het gegrond;

Doet het vonnis waartegen beroep te niet;

Opnieuw beslissende:

Veroordeelt Lucas Pierre Joseph om aan de burgerlijke partij de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen te betalen ten provisionele titel de som van 11.892 F met de vergoedende intresten, de gerechtelijke intresten en de kosten van beide aanleggen;

Verwijst hem daarenboven tot de kosten gedaan door de openbare partij en bedragende in het geheel tot op heden de som van 129 F.

HOF VAN BEROEP TE GENT

3de Kamer. — 30 april 1964.

Voorzitter : M. W. Van Mallegheem.
Raadsheren : M.M. H. Lefèbvre en M. De Preter.
Eerste Advokaat-generaal : M. Vanhoudt.
Advokaten : Mr. Peckstadt (Eeklo).

Onvrijwillig veroorzaken van verwondingen. — Openbare vordering. — Burgerlijke aansprakelijke partij. — Vennootschap bij wijze van eenvoudige geldschieting. — Gerechtskosten. — Hoofdelijke verbintenissen van al de vennoten met de vennootschap tot betaling.

Wanneer de uit hoofde van het onvrijwillige veroorzaken van verwondingen veroordeelde de aange- stelde is van een vennootschap bij wijze van een- voudige geldschieting en hij het misdrijf pleegde in de uitoefening van de bediening waartoe zij hem gebezigd heeft, is niet enkel de vennootschap met hem hoofdelijk aansprakelijk voor de betaling van de gerechtskosten van de openbare vordering; ook al de vennoten zijn onbeperkt en hoofdelijk met de vennootschap verbonden tot betaling van deze ge- rechtskosten.

O.M. t./ Lapage Georges, de vennootschap bij wijze van eenvoudige geldschieting « Van Zuylen Frères Cafétérie Chat Noir », te Luik, en de vennoten Van Zuylen.

Overwegende dat het beroep regelmatig is naar vorm en tijd;

Overwegende dat door het onderzoek en bij de be- handeling der zaak vóór het Hof, het feit lastens ver- dachte gelegd bewezen gebleven is zoals het door de eerste rechter als bewezen aangenomen werd;

Overwegende dat de door de eerste rechter opgelegde straf rechtmatig is en derhalve dient bevestigd te wor- den;

Overwegende dat de eerste rechter tweede gedaagde burgerlijk verantwoordelijk verklaarde over verdachte en beiden solidair in de kosten van de aanleg verwees;

Overwegende dat hij echter ten onrechte derde, vier- de, vijfde en zesde gedaagde buiten zaak stelde;

Overwegende dat tweede gedaagde een vennootschap bij wijze van eenvoudige geldschieting is, waarvan de derde, vierde, vijfde en zesde gedaagde de vennoten zijn;

Overwegende dat tussen verdachte en tweede ge- daagde een rechtsverband bestond, verband van mees- ter tot aangestelde en dat ingevolge dit verband twee- de gedaagde gehouden is als burgerlijk aansprakelijke solidair met verdachte tot de betaling der kosten waar- in deze laatste veroordeeld wordt;

Overwegende dat derde, vierde, vijfde en zesde ge- daagden onbeperkt en hoofdzakelijk verbonden zijn met tweede gedaagde voor al de verbintenissen door deze laatste aangegaan of die aan deze door de wet opgelegd worden;

Overwegende dat derde, vierde, vijfde en zesde ge- daagde aldus met tweede gedaagde solidair gehouden zijn tot de betaling der kosten waartoe deze veroor- deeld wordt;

Om deze redenen :

Het Hof, rechtdoende op tegenspraak;
Gelet op de wetsbepalingen door de eerste rechter

aangeduid en daarenboven op art. 24 der Wet van 15 juni 1935 en art. 211 van het Wetboek van Strafvorde- ring, alle wetsbepalingen door de heer voorzitter ter terechtzitting van heden aangeduid;

Ontvangt het beroep en erop wijzende :

Bevestigt het bestreden vonnis, behalve daar waar het derde, vierde, vijfde en zesde gedaagde buiten zaak stelde en dienaangaande opnieuw wijzende : Veroor- deelt elk dezer gedaagden solidair met tweede gedaag- de tot de kosten van de eerste aanleg, waartoe tweede gedaagde en verdachte veroordeeld werden, en begroot op 233 F;

Laat de helft der kosten van de aanleg (ten laste van de Staat lees) in beroep ten laste van de Staat en ver- oordeelt derde, vierde, vijfde en zesde gedaagde elk tot één vierde van de wederhelft, voor het geheel begroot op 409 F.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ANTWERPEN

Kortgeding. — 6 juli 1964.

Voorzitter : M. R. Goris.
Referendaris : M. G. Beckers.
Advokaten : Mrs. A. Vaes en G. Buisseret.

1. Bevoegdheid. — E.E.G. Verdrag. — Wet 27 mei 1960. — Bevoegdheid van de gewone rechtbanken én om de mededingingsregelen vervat in het E.E.G. Verdrag en de wet van 27 mei 1960 toe te passen én om vast te stellen dat handelingen en overeenkomsten krach- tens de artt. 85 en 86 E.E.G. Verdrag van rechtswege nietig zijn.
 2. Onrechtmatige mededinging. — Misbruik van econo- mische macht. — Getrouwheidspremies. — Het bij exclusiviteitsovereenkomsten gelijktijdig aanbieden van zgn. getrouwheidspremies door feitelijke mono- poliehouders met het doel een pas opgerichte nog niet bedrijvige concurrent bij voorbaat uit te scha- kelen maakt een misbruik van economische macht uit en is laakbaar. — Stopzetting te bevelen.
 3. Vrij mededingingsrecht. — Wet d'Allarde. — Econo- misch patrimonium. — Het begrip economisch patri- monium in de zin van privaat recht op het cliënteel in een bepaalde sector beduidt een terugkeer tot het corporatief systeem. — Onaanvaardbaarheid in het kader van de economische vrijheid voor iedereen
 4. Onrechtmatige mededinging. — Overneming van verkondigd door de wet van d'Allarde. — Tarieven en algemene voorwaarden. — Publiciteit. — Verwijzing en vergelijking naar en met concurreren- de bedrijven. — Geoorloofdheid? — Het is geoor- loofd de tarieven en algemene voorwaarden van een mededinger onder dezelfde vorm over te nemen zo verwarring tussen concurrerende bedrijven vermeden wordt.
1. Noch het E.E.G. Verdrag noch de wet van 27 mei 1960 op het misbruik van een economische machts- positie hebben de bevoegdheid van de rechtbanken gewijzigd. Alhoewel deze rechtbanken niet bevoegd zijn om de door bedoeld verdrag en wet voorziene bijzondere procedures toe te passen, vinden zij in de teksten ervan voldoende criteria om te kunnen beoordelen of de besproken handelingen al dan niet aan de algemene beginselen inzake eerlijke mede- dinging afbreuk doen.

Wanneer er voor de Commissie geen procedure aanhangig is, zijn de rechtbanken krachtens artikel

88 van het E.E.G. Verdrag en artikel 9 van het Reglement 17 bevoegd om vast te stellen of overeenkomsten of gedragingen tegen de artikelen 85 en 86 van het Verdrag indruisen en van rechtswege nietig zijn.

2. Het offeren door een onderneming of door een groep ondernemingen, die de markt als feitelijke monopoliehouders volledig beheersen, enkele maanden na de oprichting van een concurrerende onderneming waarvan de activiteit slechts een tiental maanden later aanvang zal nemen, van getrouwheidspremies gebonden aan het sluiten van een exclusiviteitscontract van bepaalde duur, terwijl de aan het niet contracterende cliënteel aangeboden tarieven aanzienlijk hoger liggen, derwijze dat de cliënten die zulkdanig exclusiviteitscontract niet wensen te ondertekenen geldelijk bestraft worden, heeft slechts tot doel de concurrerende onderneming te schaden en bij voorbaat uit te schakelen. Dit is des te meer het geval wanneer de aangeboden getrouwheidspremies een retroactief karakter vertonen.

Zulke praktijken maken een gekenmerkt misbruik uit van economische macht, en druisen dan ook in tegen de bepalingen van de artikelen 85 en 86 van het E.E.G. Verdrag, alsmede tegen de artikelen 1 en 2 van de wet van 27 mei 1960.

In ieder geval zijn zulke praktijken strijdig met de meest elementaire beginselen inzake vrijheid van beroep en bedrijf en inzake eerlijke mededinging, zodat hun stopzetting dient te worden bevolen.

3. Het begrip « economisch patrimonium » in de zin dat een bepaalde onderneming of groep van ondernemingen een privaat en uitsluitend recht zou kunnen bezitten op het cliënteel van een als renderend beschouwde sector van het bedrijfsleven (« vested interests ») is onaanvaardbaar in het algemeen mededingingsrecht.

Het aldus bepaalde economisch patrimonium kan op geen enkele bescherming aanspraak maken. Dit zou een terugkeer betekenen tot het corporatief systeem, afgeschafte door de wet d'Allarde van 2-17 maart 1791, die het vrije mededingingsrecht als beginsel afkondigde.

4. Het is een handelsonderneming toegelaten de tarieven en algemene voorwaarden van een mededinger onder dezelfde vorm over te nemen op voorwaarde dat de nodige voorzorgen zijn getroffen om elke verwarrring betreffende de eenzelve van de concurrerende bedrijven bij het cliënteel te vermijden.

Nu een volledige nabootsing geoorloofd is, is de overneming in dezelfde vorm van een tabel met basistarieven des te meer als geoorloofd te aanzien, wanneer zulke wijze van voorstelling gebruikelijk is bij elders gevestigde gelijkaardige bedrijven, de overige elementen van het tarief zodanig zijn voorgesteld dat het document een ander uitzicht heeft en de algemene voorwaarden ten aanzien van de volkomen overeenstemming van de aangeboden diensten op kenschetsende wijze verschillen.

Indien algemeen vooropgesteld wordt dat een handelaar zich in zijn publiciteit moet onthouden van het maken van rechtstreekse of onrechtstreekse zinspelingen op een welbepaalde mededinger of op welbepaalde mededingers, moet nochtans vastgesteld worden dat de rechtspraak dergelijke zinspelingen in de regel slechts laat ingeval van ongunstige vergelijkingen.

Een groep van vennootschappen, die verschillende rechtspersonen uitmaken doch zich tegenover het publiek onder de vorm van een pool voorstellen en

een feitelijk monopolie genieten, kan zich niet beklagen wanneer een nieuw opgericht concurrerend bedrijf in een tot het cliënteel gerichte omzendbrief op de « andere vennootschappen » zinspeelt en het cliënteel bedoelde vennootschappen in de gebruikte bewoording slechts kan identificeren wegens het feit dat zij een monopoliehoudende pool vormen.

Dit is des te meer zo wanneer het nieuw opgericht bedrijf slechts aanhaalt dat het dezelfde basistarieven als deze van de « andere vennootschappen » zal toepassen, en zich verder van laakbare vergelijkingen met haar reeds gevestigde concurrenten onthoudt.

Het formuleren van een begrijpelijke offerte is overigens een noodwendigheid, zodat vergelijkingen en tegenstellingen, of nog het belichten van op de markt voorkomende prijsverschillen, niet laakbaar zijn in de mate dat zij nodig blijken om de mogelijke klanten een nauwkeurig idee te geven van wat wordt aangeboden, derwijze dat zij in volle onafhankelijkheid kunnen beslissen met wie zij wensen te contracteren.

A fortiori is het aan een nieuw opgericht bedrijf toegelaten de door hem op de van zijn concurrenten overgenomen basistarieven aangeboden kortingen te belichten aan de hand van de tarieven, die voordien door een monopolie houdende pool waren toegepast, wanneer het zich anderzijds onthoudt enige vergelijking te maken tussen de kortingen die door hemzelf en door zijn concurrenten op een identiek basistarief worden aangeboden.

N.V. Union de Remorquage et de Sauvetage,
N.V. Remorquage Letzer en N.V. Remorquage à Hélice
t/ N.V. Schelde Sleepvaartbedrijf
en N.V. Schelde Sleepvaartbedrijf
t/ N.V. Union de Remorquage et de Sauvetage,
N.V. Remorquage Letzer en N.V. Remorquage à Hélice.

Gezien de geboekte inleidende dagvaardingen van 28 november 1963 en 12 december 1963;

Aangezien de eis ingeleid op 28 november 1963 ten verzoeken van de U.R.S. en consoorten tegen S.S.B. ertoe strekt verweerster S.S.B. te horen veroordelen het verspreiden van haar rondschriven van 13 november 1963 met daarbij gevoegde voorstellen van contract onmiddellijk stop te zetten; verweerster te horen veroordelen om de bij agenten neergelegde stocks van deze omzendbrieven en voorstellen tot contract onmiddellijk terug te nemen en te vernielen; aan al de bestemmelingen die het rondschriven met bijlagen reeds hebben ontvangen, een schrijven te zenden meldend dat het door het te vellen bevelschrift zou beslist geweest zijn dat dit rondschriven een inbreuk daarstelde op de regels inzake oneerlijke concurrentie;

Aangezien de eis ingeleid op 12 december 1963 ten verzoeken van S.S.B. tegen U.R.S. en consoorten ertoe strekt de brieven sedert oktober 1963 door U.R.S. aan het gemeen Rederclinteel toegezonden, waarbij een nieuw contract ter ondertekening werd aangeboden en de getrouwheidspremies aangeboden werden, onmiddellijk stop te zetten, al de bij de agenten, scheepsagenten en reders neergelegde stocks van zulkdanige brieven onmiddellijk terug te nemen en te vernielen; aan al de bestemmelingen die bedoelde brieven reeds hebben ontvangen een schrijven te zenden meldend dat het door het gemelde bevelschrift zou beslist geweest zijn dat de in dit rondschriven aangeboden getrouwheidspremies een inbreuk uitmaken op de regels inzake oneerlijke concurrentie, vrijheid van beroep en bedrijf,

vrije mededinging en economische machtspositie; elke discriminatoire tarificatie tussen contracterende en niet contracterende reders stop te zetten; elke neerhalende aantijging ten opzichte van S.S.B. bij het cliënteel alsmede alle bedreigingen hoegenaamd van het cliënteel onmiddellijk stop te zetten; alle manoeuvres en aantijgingen hoegenaamd lastens S.S.B. bij de Nationale Investeringsmaatschappij en in het algemeen bij alle personen, maatschappijen of organismen hoegenaamd, onmiddellijk stop te zetten;

Aangezien beide zaken verknocht zijn en dienen samengevoegd te worden;

Aangezien de eis ingeleid door U.R.S. en consoorten tegen S.S.B. op 28 november 1963 ongegrond is, en de eis ingeleid op 12 december 1963 door S.S.B. tegen U.R.S. en consoorten gegrond is en dient ingewilligd te worden;

Aangezien inderdaad het niet betwist wordt door beide partijen dat de drie vennootschappen N.V. Union de Remorquage et de Sauvetage, N.V. Remorquage Letzer en N.V. Remorquage à Hélice, de hun toebehorende sleepboten langs eerste aanlegster om gezamenlijk uitbaten op de Schelde voor het bedienen van zeeschepen in en uit de haven van Antwerpen varende; dat aldus de tussen deze drie vennootschappen desaangaande gesloten overeenkomsten als gevolg hebben dat zij onderling niet in mededinging staan en deze drie vennootschappen aldus een ondernemingspool vormen dewelke voor gevolg heeft dat, gezien de afwezigheid van enige andere op hetzelfde vlak concurrerende onderneming tot bij de verschijning op de markt van de N.V. Schelde Scheepvaartbedrijf, de drie eerstgenoemde vennootschappen de prijs van de door hen aan de reders aangeboden sleepprestaties bepalen en beheersen;

Aangezien de N.V. Remorquage à Hélice in 1870 opgericht werd; dat de N.V. Remorquage Letzer sinds 1921 opgericht werd en als mededingende onderneming optrad tegenover N.V. Remorquage à Hélice; dat nochtans deze beide ondernemingen Remorquage à Hélice en Remorquage Letzer in 1927 de beslissing genomen hebben een einde te stellen aan hun concurrentie en overgegaan zijn tot de oprichting van een samenwerkende maatschappij «Union de Remorquage et de Sauvetage», die in 1948 in een naamloze vennootschap omgevormd werd met het doel hun beide vloten van sleepboten gezamenlijk en buiten elke onderlinge mededinging uit te baten;

Aangezien anderzijds op 20 mei 1963 de N.V. Schelde Scheepvaartbedrijf opgericht werd en de huidige betwistingen opgeworpen door U.R.S. en consoorten tegen S.S.B. en door S.S.B. tegen U.R.S. en consoorten, hun oorsprong vinden en te wijten zijn aan de mededinging welke tussen beide groepen van scheepssleepbedrijven ontstaan zijn;

Aangezien terzake het niet kan betwist worden dat de groep U.R.S. en consoorten monopoliehouders zijn en deze groep van vennootschappen dit ten onrechte betwist: dat deze groep U.R.S. en consoorten voorzeker geen juridisch monopolie bezit doch ontegensprekelijk wel een feitelijke monopolie uitmaken; dat desaangaande dit feitelijke monopolie onvermijdelijk veronderstelt een onderneming of een verbond en verstandhouding tussen ondernemingen die als alleenstaande op de markt verschijnen en hun werking uitoefenen, zoals het terzake het geval is voor de groep van vennootschappen U.R.S. en consoorten;

Aangezien in dit opzicht staats- en administratieve monopolies kunnen bestaan en zulks het geval zou zijn wanneer de Staat, de provincie of de gemeente be-

slissen zelf een openbare dienst uit te baten: wanneer het private ondernemingen aanbelangt kunnen er officiële monopolies toegestaan worden door de Staat en er bestaan alsdan een juridisch bekomen voorrecht in de zin welke de groep van vennootschappen U.R.S. en consoorten trachten voor te stellen; dat er nochtans eveneens feitelijke monopolies kunnen bestaan die zekere vennootschappen of zekere groepen van vennootschappen die onderling een verbond of een samenhorigheid en samenwerking hebben afgesloten, zich zelve toekennen, hetgeen op zichzelf niet laakbaar is; dat in tegenstelling, hetgeen wel laakbaar is, het feit is voor een onderneming of een groep van ondernemingen die onderling een feitelijke monopolie uitmaken, alles in het werk te stellen en alle middelen te gebruiken, welke deze ook mogen zijn, om dit feitelijke monopolie te behouden wanneer op de markt een concurrerende onderneming verschijnt, en ten overstaan van deze concurrerende onderneming, ter zake de N.V. S.S.B.;

Aangezien inderdaad, indien een feitelijke monopolie als zodanig niet noodzakelijk tegen de regels van de eerlijke mededinging en/of tegen artikels 85 en 86 van het E.E.G. verdrag en/of tegen artikels 1 en 2 van de Wet van 27 mei 1960 op het misbruik van een economische machtspositie indruist, dit integendeel wel het geval is wanneer er misbruik van gemaakt wordt, en dit misbruik zich kan voordoen ofwel wanneer de betrokken onderneming of ondernemingen, terzake de groep U.R.S., al dan niet monopoliehouders, overeenkomsten sluiten b.v. wat de prijzen aangaat die van aard zijn de handel tussen lidstaten ongunstig te beïnvloeden en er toe strekken of voor gevolg hebben dat de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt wordt verhinderd, beperkt of vervalst en dit krachtens artikels 85 en 86 van het E.E.G. verdrag die zulke besluiten van ondernemingsverenigingen of afgestemde feitelijke gedragingen van rechtswege nietig verklaren ingevolge artikels 85 en 86 van het E.E.G. verdrag, dit artikel 86 van het E.E.G. verdrag sprekende van «l'exploitation abusive d'une position dominante», ofwel wanneer de betrokken onderneming of ondernemingen die ofwel uitzonderlijk ofwel in gemeen overleg handelen en die een overwegende invloed hebben op het grondgebied van het koninkrijk, namelijk op de prijs van een bepaalde dienst, op het algemeen belang inbreuk maken door praktijken welke de normale werking der mededinging vervalsen of beperken of een hinderpaal vormen hetzij voor de economische vrijheid der voortbrengers, verdelers of verbruikers, hetzij voor de ontwikkeling van produktie of ruilverkeer, en dit ingevolge artikels 1 en 2 van de Wet van 27 mei 1960 op het misbruik van een economische machtspositie; ofwel wanneer de betrokken onderneming of ondernemingen in het kader van beginselen van het gemeen recht inzake mededinging, een agressieve boycot t.o.v. hun concurrenten plegen, of nog getrouwheidspremies aan het cliënteel aanbieden die tot doel hebben een concurrent uit het mededingingsveld uit te schakelen en dit ingevolge beginselen vastgelegd door de rechtspraak en de rechtsleer, waaronder nl. Bruxelles, 1 juni 1962; Journal des Trib. 1962, 459, Brux. 16 mei 1963, Journ. des Trib. 1963, 434 en Gotzen, Journ. des Trib. 1963, 405, handelend over de getrouwheidspremies, misbruik van economische macht en oneerlijke mededinging;

Aangezien anderzijds het vaststaat dat zo noch het E.E.G. verdrag noch de Wet van 27 mei 1960 de bevoegdheid van de Rechtbanken gewijzigd hebben en zo deze laatste geen bevoegdheid hebben om de

door voornoemde wet en verdrag voorziene bijzondere procedure toe te passen, zij nochtans in deze teksten voldoende criteria kunnen vinden om te oordelen of de besproken handelingen ja dan neen een inbreuk maken op de algemene beginselen inzake eerlijke mededinging zoals beslist werd door de Rechtbank van Brussel in juni 1962, Journ. des Trib. 1962, 459; dat anderzijds door bevelschrift van de Voorzitter der Rechtbank van Koophandel van Antwerpen van 25 oktober 1962, Journ. des Trib. 1963, 733, beslist werd dat voor wat artikels 85 en 86 van het E.E.G. verdrag betreft, de Rechtbanken vanzelfsprekend bevoegd zijn ingevolge artikel 88 van het Verdrag en artikel 9 van het Reglement 17 om vast te stellen, wanneer geen procedure hangende is voor de Commissie van de E.E.G., dat deze of gene overeenkomsten of gedragingen tegen artikels 85 en 86 van het Verdrag indruisen en dus van rechtswege nietig zijn (zie eveneens Gotzen, Journ. des Trib. 1963, 705);

Aangezien U.R.S. en consoorten op 16 oktober 1963 een rondschrift hebben toegezonden aan al de voor betrokken partijen gemene cliënteel, zowel het cliënteel van de U.R.S. en consoorten en dit van de S.S.B., cliënteel dat uitsluitelijk het rederscliënteel is dat de haven van Antwerpen bezoekt, waarbij: 1) een nieuw contract ter ondertekening wordt aangeboden dat verlaagde basisleeptarieven inhoudt en meer bepaaldelijk waardoor de «overtime» met 2 uur verminderd wordt (van 5.P.M. tot 7.A.M. in stede van 4.P.M. tot 8.A.M.) en de toeslag verminderd wordt met de helft (25 % i.p.v. 50 %), en waarbij eveneens de basisprijs van de bewegingen van Hoboken naar Hemiksem met de helft verminderd wordt; 2) een getrouwheidspremie aan de reders wordt aangeboden op voorwaarde dat zij het nieuw contract ondertekenen, en dat voorziet een algemene afslag van 5 %, 7,5 % of 10 % op de facturatie naargelang de reders er zich voor één, twee of drie jaar toe verbinden uitsluitend met de monopoliehouders U.R.S. en consoorten te werken, zijnde er bijkomend verstaan dat de reders die hun lopende 1963 contract vóór 1 oktober 1963 (contractuele vooropzeg) niet hebben opgezegd en dus in principe tot bijvoorbeeld einde december 1964 door de in 1963 in voege zijnde tarieven gebonden zijn, desniettemin van de nieuwe voorwaarden vanaf 1 januari 1964 zullen genieten.

Aangezien partij S.S.B. verklaart dat, daar waar zij zich verheugt over de vermindering van de toeslag voor «overtime», zij zich echter met de door de groep U.R.S. en consoorten aangeboden getrouwheidspremies zoals bepaald sub 2° hierboven aangehaald, in geen geval kan verenigen of akkoord verklaren, gezien inderdaad, de monopoliehouders U.R.S. en consoorten door zulke private afslagen (private rebate) aan haar getrouwe cliënten (good customers) aan te bieden op voorwaarde dat zij zich voor een gegeven periode zouden verbinden uitsluitelijk met de U.R.S. en consoorten te werken, deze groep als feitelijke monopoliehouders niets anders beogen dan het cliënteel te dwingen uitsluitend met hen te contracteren op straf van een aanzienlijk geldelijk verlies te lijden.

Aangezien de door de groep U.R.S. en consoorten in hun rondschrift van 16 oktober 1963 aan het voor beide partijen gemene rederscliënteel aangeboden getrouwheidspremies meer bepaaldelijk dienen uitgelegd te worden en zich nl. als volgt voordoen:

1) er wordt aan het rederscliënteel een afslag van 5 %, 7,5 % of 10 % op de facturatie toegestaan op voorwaarde dat het rederscliënteel zich in het begin van 1964 verbindt met U.R.S. en consoorten uitsluitelijk te contracteren voor één, twee of drie jaar,

2) de thans tussen de reders en U.R.S. en consoorten lopende eenjarige contracten komen ten einde naar gelang de gevallen op data die zich gedurende gans het jaar 1964 uitstrekken en lopen normalerwijze stilziggend aan dezelfde voorwaarden voort voor een verdere eenjarige periode behoudens een vooropzeg van drie maanden.

3) de reders zullen van de getrouwheidspremies genieten vanaf 1 januari 1964 zelfs indien hun lopende contracten tot einde 1964 in voege zijn (hetzij dat hun contract b.v. op einde 1963 vervalt doch bij gebreke aan vooropzeg vóór 1 oktober 1963 tot einde 1964 stilziggend voortduurt, hetzij dat hun lopende 1963 contract in de loop van 1964 ten einde komt),

4) de 50 % vermindering van de contractueel «overtime»-toeslag in de basistarieven (25 % i.p.v. 50 %) geldt slechts voor de reders die zich vóór een bepaalde periode van 1, 2 of 3 jaar met U.R.S. en consoorten verbinden, terwijl de reders die geen zulkdanige contracten wensen te tekenen of op grond van de niet contractuele 1964 basis-tarieven met U.R.S. en consoorten zullen willen werken tot op het ogenblik dat S.S.B. in werking treedt, voorzien nl. rond 1 juli 1964, een 50 % «overtime»-toeslag zullen moeten uitbetalen op «niet contractuele» basistarieven die als zodanig reeds 30 à 40 % hoger liggen dan de «contractuele» basistarieven.

5) er wordt aan zekere reders nl. de Argorederij, een bijkomende afslag van 5 % toegestaan op alle reeds vanaf begin 1963 befactureerde diensten zo zij zich voor drie jaar verbindt uitsluitend met U.R.S. en consoorten te contracteren, zoals voortspruit uit de brief van de Argo-rederij van 24 oktober 1963 en de nota van de U.R.S. en consoorten van 23 december 1963;

Aangezien hieruit volgt dat de reders die geen nieuw contract met U.R.S. en consoorten zouden wensen te ondertekenen om hun sleepopdrachten vanaf juli 1964, datum van in werkingtreding van S.S.B., aan partij S.S.B. toe te vertrouwen, met de groep U.R.S. en consoorten noodgedwongen voor 1, 2 of 3 jaar ten laatste begin januari 1964 zullen moeten contracteren om geen aanzienlijk verlies te lijden; dat bijgevolg alle reders die met S.S.B. vanaf juli 1964 wensen te werken, datum van het begin van haar activiteiten, door U.R.S. en consoorten financieel worden bestraft gedurende de ganse periode waarin de feitelijke monopoliehouders U.S.R. en consoorten in praktijk de enige zullen blijven die de zeeschepen te Antwerpen kunnen bijstaan, t.t.z. tot juni 1964, datum van inwerkingtreding van S.S.B.;

Aangezien dienaangaande wanneer men enige berekeningen maakt in verhouding met de tarieven zoals hierboven voorgesteld en aangeboden door U.S.R. en consoorten, het voorkomt dat ingeval van het in en uit dokken van een doorsnee liberty-ship de reder slechts 18.382 F zal hoeven uit te betalen zo hij het nieuwe 1964 contract met de U.R.S. en consoorten vóór 1 januari 1964 ondertekent, dan wanneer hij voor een zelfde dienst 30.690 F zal moeten uitbetalen op grond van het extra-contractueel basistarief zo hij het nieuwe 1964 contract niet ondertekent; dat eveneens indien b.v. een reder in 1963 het contract met de feitelijke monopoliehouders U.R.S. en consoorten vóór 1 oktober 1963 niet zal hebben afgezegd, en aldus door genoemd contract in 1964 gebonden zou blijven, hij voor de hierboven aangehaalde assistentie 23.400 F zal dienen uit te betalen, doch slechts 18.382 F indien hij het 1964 contract voor 1 jaar zou ondertekenen, en 17.415 F zo hij zich met U.R.S. en consoorten voor 3 jaar zal verbinden; dit alles zonder rekening te houden met de 5 % uitzonderlijke

afslag op de facturatie van alle reeds vanaf begin 1963 gefactureerde diensten zo de reder zich voor 3 jaar verbindt uitsluitend met U.R.S. en consoorten te contracteren;

Aangezien zulke praktijken klaarblijkelijk indruisen tegen de bepalingen van art. 85 en 86 van het E.E.G. Verdrag en van artikels 1 en 2 van de Wet van 27 mei 1960 en zulke handelwijze in hoofd van de feitelijke monopoliehouders U.R.S. en consoorten een gekenmerkt besluit van economische machtspositie uitmaakt en in ieder geval ten opzichte van S.S.B. een laakbare akte van oneerlijke mededinging uitmaakt;

Dat inderdaad, deze tarieven niet anders kunnen bestempeld worden dan discriminatoire tarieven tussen de contracterende en niet contracterende reders, en deze getrouwheidspremies slechts als doel hebben het nieuwe gestichte sleepscheepvaartbedrijf S.S.B. gedurende een lange periode tot inactiviteit te dwingen, zulks tegen de meest elementaire beginselen inzake eerlijke mededinging en tegen de beginselen inzake vrijheid van beroep en bedrijf en er bijgevolg hun stopzetting bij toepassing van het K.B. van 23 december 1934 hoeft te worden bevolen;

Aangezien dienaangaande het niet kan weerlegd worden dat door het toekennen van zulke afslagen de feitelijke monopoliehouders U.R.S. en consoorten het doel nastreven het nieuw gestichte bedrijf S.S.B. in feite uit te sluiten, en hetgeen laakbaar is in hun hoofde er niet in bestaat private afslagen toe te kennen op de basistarieven maar wel dat deze aanbieding van voorwaarden gepaard gaat met het afsluiten van contracten op lange termijn en dit aanbod van voorwaarden overeenstemt en tot uiting komt op het ogenblik dat het nieuwe gestichte sleepvaartbedrijf S.S.B. op de markt verschijnt en met U.S.R. en consoorten in mededinging treedt, zodat het nieuwe gestichte en mededingende bedrijf tot inactiviteit zal gedoemd zijn gedurende de eerste tijden van haar bestaan en dit alleen door de gedragingen van de groep U.R.S. en consoorten de reders ertoe te dwingen zich met haar te verbinden door een contract van een bepaalde duur om van deze premies te kunnen genieten.

Aangezien de getrouwheidspremies niet alleenlijk laakbaar zijn wanneer de toegestane afslagen een zulkdanige rentevoet bereiken dat de concurrentie in de onmogelijkheid gesteld wordt tegenaanbiedingen te doen door een gelijke of zelfs hogere afslag, doch deze getrouwheidspremies eveneens laakbaar zijn wat ook hun rentevoet moge zijn, van het ogenblik dat zij niet verrechtvaardigd zijn door het rechtmatig belang van de handelaar die deze aanbiedingen doet aan het cliënteel, maar integendeel voor doel hebben zoals terzake, een nieuwe concurrent van de markt uit te sluiten;

Aangezien inderdaad, de feitelijke monopoliehouders U.R.S. en consoorten op 16 oktober 1963, hetzij vijf maanden na de stichting van de tegenpartij S.S.B. en enkele maanden vooraleer dat deze laatste haar sleepboten kan inzetten, niet alleenlijk vermindering van tarieven aanbieden aan de reders dewelke zij nooit te voren hadden kunnen bekomen en nl. door de «overtime» te verminderen van 50 % op 25 %, maar nog meer toeslagen erkennen aan de rederijen, gepaard met zulkdanige voorwaarden dat de rederijen niet anders kunnen doen dan zich voor een bepaalde termijn te verbinden tegenover de groep U.R.S. en consoorten om het profijt niet te verliezen van de aanbiedingen die hun gedaan worden, zelfs indien zij het inzicht niet hadden zulke verbintenissen aan te gaan en van oordeel waren de sleping van hun

schepen toe te vertrouwen aan de S.S.B. sinds juli 1964; en dit terwille van toeslagen en verminderingen van 5 %, 7,5 % en 10 % op de tarieven met terugwerkende kracht sinds begin 1964 op voorwaarde dat zij begin 1964 een nieuw contract zouden ondertekenen voor één, twee of drie jaar, zelfs voor de rederijen waarvan de contracten 1963 slechts ten einde komen meerdere maanden later, en daarbij nog, met terugwerkende kracht, een bijkomende vertrouwelijke toeslag van 5 % te erkennen aan zekere rederijen op al de gefactureerde prestaties sinds het begin 1963 op voorwaarde dat zij vanaf heden een nieuw contract zouden ondertekenen van 3 jaar, als wanneer nochtans in de contracten afgesloten in 1963 geen enkele getrouwheidspremie voorzien is;

Aangezien hieruit voortspruit dat het onweerlegbaar is dat de rederijen die zich niet zouden onderwerpen aan de voorstellen en aanbiedingen die hun gedaan werden door de monopoliehouders U.R.S. en consoorten, een geldelijk verlies ondergaan en een geldelijke bestraffing oplopen door het feit dat zij, eerstens, meer zouden moeten betalen en, verder, het profijt zouden verliezen van getrouwheidspremies die hun met terugwerkende kracht zouden aangeboden worden; dat zulke handelwijze alleenlijk voor doel heeft de nieuwe mededingende maatschappij S.S.B. te schaden, met de reders te dwingen en geweld aan te doen geen contracten af te sluiten met de mededingende maatschappij S.S.B., en zulk inzicht noodzakelijkerwijze te doen uitstellen op een latere datum om niet het verlies te lijden van de belangrijke voordelen die met terugwerkende kracht door de monopoliehouders U.R.S. en consoorten aangeboden worden;

Aangezien zulke handelwijze in tegenstrijd is met de eerlijke gebruiken inzake mededinging en dat er dan ook de stopzetting ervan moet bevolen worden, want eveneens in tegenstrijd met artikels 85 en 86 van het E.E.G. Verdrag en met artikels 1 en 2 van de Wet van 27 mei 1960;

Aangezien in werkelijkheid de feitelijke monopoliehouders U.R.S. en consoorten trachten te vrijwaren hetgeen zij beschouwen als zijnde hun «economisch patrimonium» en aldus zouden kunnen benoemen, dit economisch patrimonium zijnde de uitbating van een nijverheidssector die als renderend wordt beschouwd;

Aanbezien U.R.S. en consoorten zich vergissen wanneer zij menen dat hun economisch patrimonium (in het Engels vested interests) als dusdanig onaantastbaar is en bescherming zou vergen;

Aangezien een begrip zoals dit van «economisch patrimonium» geheel en al onaanvaardbaar is, uiterst gevaarlijk is en inderdaad elk begrip van mededinging uitsluit; dat ten andere het economisch patrimonium van een onderneming over geen enkele bescherming beschikt welke deze ook weze;

Aangezien ten andere het recht om in mededinging te treden met het om het even welke onderneming, in werkelijkheid een recht uitmaakt tot schaden en dit door het feit zelf van de mededinging;

Aangezien elke bescherming van hetgeen men kan noemen het «economisch patrimonium» uit te schakelen is om de goede reden dat zulks een herstel en een herinnering is van het corporatieve regime dat definitief uitgesloten werd uit onze wetgeving door de wet D'Allarde van 2-17 maart 1791 art. 7 bepalend: «à compter de la publication de la présente loi il sera libre à toute personne de faire tel négoce ou d'exercer telle profession, art ou métier qu'elle trouvera bon»;

Aangezien ten andere ter gelegenheid van het onderzoek van het wetsvoorstel aangaande de mededinging in het algemeen dat onderzocht werd zowel door het Centraal Comité van de Economie als door de Vereniging voor Handelsrecht, in de schoot van de Kamer van Koophandel van Antwerpen, het begrip «economisch patrimonium» uitgesloten werd, evenals het begrip «beroepsbelangen» (hetgeen niet te verwarren is met «rechtmatig belang») om reden dat deze twee begrippen niet kunnen ingelast worden in het begrip van mededinging, want in werkelijkheid gaan zij het begrip concurrentie te buiten; inderdaad zijn hetgeen men kan noemen de «beroepsbelangen» geregeld en beschermd door andere wetten nl. b.v. door de wet tot toetreding en organisatie van de beroepen (24 december 1958) en is anderzijds het begrip «economisch patrimonium» een terugkeer tot het corporatief systeem dat eveneens in tegenstrijd is met het begrip zelf van concurrentie; hetgeen voor ogen dient gehouden te worden is inderdaad en uitsluitelijk de mogelijkheid en de bekwaamheid tot concurreren en niet de «beroepsbelangen» noch het «economisch patrimonium», en met het begrip concurrentie dient geen enkel ander begrip gemengd te worden zoals deze van «beroepsbelangen» of «economisch patrimonium»;

Aangezien de economische vrijheid aan iedereen gelijk toegekend wordt en dit de sleutel is van onze economische wetgeving en elk afzonderlijk en uitsluitend op eigen krachten zijn vrijheid van beroep en bedrijf kan en mag uitoefenen; dat inderdaad, het mengen van het begrip concurrentie met begrippen zoals «beroepsbelangen» en/of «economisch patrimonium», een uitschakeling is van die vrijheid ten nadele van nieuw gekomen ondernemers en er een privilege geschapen wordt ten voordele van reeds gevestigde bedrijven die onttrokken worden aan de last het hoofd te bieden aan nieuwe prestaties; dergelijke uitkomst is onverenigbaar met de gelijkheid waarmee de economische vrijheid aan eenieder wordt toegezegd;

Aangezien, zoals Gotzen het vermeldt onder nummer 978 van zijn boek, «artikel 7 der Wet D'Allarde dwingt ertoe de opdracht van het algemeen mededingingsrecht op te vatten als een daad van harmonisatie van evenwaardige rechten der deelnemers aan een wedstrijd; hoe zou men echter nog van harmonisatie kunnen gewagen indien vóór het beëindigen van de kamp een der betrokkenen volledig aan de andere wordt opgeofferd»; en verder de mening uit dat «de stelling dient aangenomen te worden dat de door het algemeen mededingingsrecht voorziene beperkingen uiteraard moeten ophouden in de maat waarin zij door verder te gelden een mededinger van zijn vrijheid van beroep en bedrijf zouden beroven door hem de praktische mogelijkheid te ontnemen een bepaald produkt van eigen arbeid in het ruilverkeer aan te bieden»;

Aangezien het dan ook onlogisch is vanwege de feitelijke monopoliehouders U.R.S. te beweren dat de omzendbrief van 16 oktober 1963 het gevolg zou zijn van een reorganisatie en van een rationalisatie van haar werkzaamheden die sinds lang voorzien en overwogen was, zelfs voor de stichting van de concurrerende partij S.S.B.; dat dienaangaande het bewijs geleverd is dat alle vermindering van tarieven steeds geweigerd werd door de groep U.R.S. en consoorten niettegenstaande het aandrigen van de rederijen en niettegenstaande de tussenkomst en het oordeel van de algemene directie van het Havenbedrijf der Stad Antwerpen, zoals voortspruit uit haar brief van 9 mei 1955, en het aandringen eveneens van de Antwerpse Scheepvaartvereniging die in haar brief van 19 no-

vember 1963 vaststelt dat haar eigenlijk acht jaren lang nodig geweest zijn om enige vermindering van deze tarieven te bekomen niettegenstaande de voorstellen gedaan in maart 1955 en niettegenstaande de herhaalde vragen van de Antwerpse Scheepvaartvereniging nl. in 1958 en in 1962; dat het aanvragen door de feitelijke monopoliehouders U.R.S. en consoorten van deze vermindering van tarieven overeenstemt met de stichting van de concurrerende partij S.S.B. en gelijktijdig is met haar stichting en dan ook het gevolg is van het opdagen van deze concurrerende vennootschap;

Aangezien nochtans het dient opgemerkt te worden dat het niet normaal is dat de feitelijke monopoliehouders U.R.S. en consoorten deze toeslagen van 5 %, 7,5 % en 10 % toekennen aan het cliënteel, gezien deze toeslagen uitsluitend toegekend worden aan die reders, die in het begin van de maand januari 1964 een contract zouden afsluiten voor 1, 2 of 3 jaar en niet aan de andere; dat er dan ook geen vergelijking mogelijk is tussen de getrouwheidspremies voor contracten van 1, 2 of 3 jaar aangeboden door de groep U.R.S. en consoorten aan het cliënteel, met de toeslagen die het nieuw opgerichte en concurrerende bedrijf S.S.B. aangeboden heeft aan hetzelfde cliënteel door haar omzendbrief van 13 november 1963, gezien hierin voorzien wordt een vermindering van 20 % voor elke bijstand aan de grote sluizen en van 15 % voor elke bijstand aan de Royerssluis; dat deze twee soorten toeslagen niet kunnen vergeleken worden om reden dat de toeslagen aangeboden door het nieuw gestichte en mededingende bedrijf S.S.B. gericht worden zonder onderscheid aan geheel het cliënteel zonder dat er ook maar sprake zou zijn hieraan een voorwaarde te stellen nl. door de ondertekening van een contract van lange duur, als wanneer de toeslagen voorgesteld door de groep U.R.S. en consoorten in werkelijkheid getrouwheidspremies zijn uitsluitelijk aan die cliënteel en reders die een contract van min of meer lange duur zouden afsluiten, toeslagen die voor doel hebben en ook voor gevolg, het nieuw gestichte en mededingende bedrijf S.S.B. tot werkeloosheid te dwingen voor een tijdperk van min of meer lange duur.

Aangezien uit dit alles voortspruit dat de rederijen die zouden de beslissing nemen vanaf juni 1964 beroep te doen op de diensten van het nieuw opgerichte en mededingende bedrijf S.S.B. geldelijk zullen bestraft worden door de feitelijke monopoliehouders U.R.S. en consoorten, gedurende heel de tijd dat zij nog zullen moeten beroep doen op hun diensten en dit des te meer dat de U.R.S. en consoorten niet alleenlijk de vermeerdering van 50 % zonder vermindering voor prestaties in «overtime» behouden heeft tegenover al de rederijen die niet wensen met haar te contracteren, en zelfs aan zekere rederijen nl. de Argo-rederij een vermindering met terugwerkende kracht van 5 % toegekend werd op al de bijstanden verleend en gefactureerd in de loop van het jaar 1963, op voorwaarde dat deze rederij vanaf heden een contract voor drie jaar zou afsluiten; dat deze financiële bestraffing des te meer bewaarheid wordt door het feit dat, zelfs indien het juist moest zijn dat voor zekere rederijen de contracten ten einde zullen komen op 30 juni 1964 en bijgevolg vanaf dit ogenblik die rederijen een einde zullen mogen stellen aan hun contract mits de contractuele vooropzeg van drie maanden voorzien in de algemene voorwaarden van de U.R.S. en consoorten, deze rederijen niettemin toch financieel zullen bestraft blijven gedurende de eerste zes maanden van 1964 vermits de omzendbrief van 16 oktober 1963, uitgaande van U.R.S. en consoorten, zeer duidelijk aangeeft

dat de getrouwheidspremies slechts zullen toegekend worden voor zoveel dat de nieuwe contracten zouden ondertekend zijn in het begin van 1964, welk ook het ogenblik moge zijn waarop deze contracten zouden ten einde komen; hieraan komt zich nog het feit voordoen zoals reeds vroeger gezegd, dat de feitelijke monopoliehouders U.R.S. en consoorten, zoniet aan alle rederijen dan toch aan zekere rederijen, hun toeslag aanbieden met terugwerkende kracht op al de prestaties gefactureerd in 1963, op voorwaarde dat zij zich vanaf heden zouden verbinden met hen voor een periode van drie jaar.

Aangezien zulke handelwijze niet in overeenstemming te brengen is met het algemeen begrip van mededinging noch met de Belgische Wetten noch met de Internationale Verdragen die de mededinging regelen.

* * *

Aangezien de feitelijke monopoliehouders U.R.S. en consoorten meerdere verwijten maken aan de nieuw opgerichte en concurrerende vennootschap S.S.B. en nl. dat de S.S.B. haar rondschriven van 13 november 1963 gericht heeft aan het cliënteel van U.R.S. en consoorten, dat S.S.B. het tarief van U.R.S. en consoorten heeft nagebootst, dat S.S.B. de algemene voorwaarden van U.R.S. letterlijk heeft overgenomen en ten slotte dat in haar rondschriven van 13 november 1963 S.S.B. een laakbare zinspelg gedaan heeft op de naam van haar concurrenten U.R.S. en consoorten;

Aangezien de feitelijke monopoliehouders U.R.S. en consoorten ten onrechte gewag maken van «hun» cliënteel en hierover een privaat recht schijnen te willen voorbehouden;

Aangezien hier ter zake geen sprake kan zijn van een eigen cliënteel maar wel van een gemeenschappelijk cliënteel, en inderdaad, van zodra twee concurrerende sleepvaartbedrijven dezelfde diensten aan de zeeschepen op de Schelde aanbieden, hun werksfeer onvermijdelijk dezelfde is en trouwens zulks tot de essentie van de mededinging behoort; dat al de betrokken partijen in huidige geding zich richten tot een zelfde cliënteel nl. de zeeschepen van alle nationaliteiten en van alle tonnages die zich op de Schelde aanbieden en in of uit de haven van Antwerpen varen;

Aangezien desaan gaande het ondenkbaar is voor een of ander der gedingvoerende partijen de configuratie van de Schelde te wijzigen en ook men niet vermag deze te wijzigen, en ook geen andere diensten aan het cliënteel kan aanbieden dan deze die jarenlang aan het regime van de Schelde verbonden zijn en die tot de sleepvaartusanties toebehoren;

Aangezien de op de Schelde klassiek uit te voeren manoeuvres dezelfde zijn voor alle schepen en dan ook dezelfde hoeven te zijn voor de sleepboten, onveranderd of zij aan concurrerende bedrijven toebehoren;

Aangezien de rederijen die het cliënteel uitmaken van de haven van Antwerpen natuurlijkerwijze en vanzelfsprekend het gemeen bezit uitmaken van al de ondernemingen die wensen hun diensten te bewijzen, om het even of het een of ander sleepbootbedrijf in concurrentie is met andere gelijkaardige bedrijven;

Aangezien de groep U.R.S. en consoorten dit verwijt richt tot de S.S.B. om reden dat S.S.B. haar rondschriven zou gericht hebben tot het cliënteel van U.R.S. en consoorten op het ogenblik dat S.S.B. nog geen enkele sleepboot in dienst zou gehad hebben en bijgevolg moeilijk over haar eigen cliënteel zou kunnen spreken; dat zulke bewering niet steekhoudend is;

Aangezien ten andere, moest men de redenering van

U.R.S. en consoorten volgen, dan zou er zelfs nog geen gemeenschappelijk cliënteel zijn maar wel zou er zelfs nog eveneens geen concurrentie zijn, gezien volgens de bewering van U.R.S. en consoorten deze mededinging slechts zou kunnen beginnen vanaf het ogenblik dat S.S.B. haar eerste sleepboot in uitbating zou zetten; dat er bijgevolg in de bewering van U.R.S. en consoorten er op huidig ogenblik in zulke voorwaarden nog zelfs geen mededinging zou bestaan tussen de groep U.R.S. en consoorten en S.S.B. met het gevolg dat zelfs de vordering in stopzetting ingeleid door U.R.S. en consoorten door het feit zelve nog geen enkele grond zou hebben;

Aangezien dit verwijt dat S.S.B. in haar rondschriven van 13 november 1963 zou gericht hebben aan het cliënteel van U.R.S. en consoorten, nogmaals voldoende doet uitschijnen dat de feitelijke monopoliehouders U.R.S. en consoorten het er alleen op gemunt hebben hun z.g.z. «economisch patrimonium» te vrijwaren en te beschermen en zulks niet opgaat zoals reeds hierboven uiteengezet;

Aangezien er ter zake alleen sprake kan zijn van een gemeen cliënteel gezien inderdaad al de gedingvoerende partijen ondernemingen zijn van dezelfde aard en zich richten tot een zelfde cliënteel, dat hun gemeen goed uitmaakt;

Aangezien U.R.S. en consoorten eveneens ten onrechte een verwijt maken aan S.S.B. dat dit nieuw en concurrerend bedrijf het tarief van U.R.S. en consoorten zou nagebootst hebben;

Aangezien het inderdaad vaststaat dat S.S.B. aan het rederscliënteel een identiek basistarief heeft voorgesteld als U.R.S. en consoorten, doch dat zulks geoorloofd is, en inderdaad niets een onderneming belet aan het gemene cliënteel dezelfde diensten als deze van een mededinger en aan dezelfde prijs aan te bieden, en dat het ook geoorloofd is onder mededingers dezelfde diensten aan te bieden aan eenzelfde basistarief;

Aangezien inderdaad de Scheldestroom identiek is voor al de gedingvoerende partijen en de uit te voeren sleepmanoeuvres eveneens identiek zijn voor elk der concurrerende bedrijven; dat er geen mogelijkheid bestaat tot verandering: 1) van een geografische configuratie en 2) van de technische werkzaamheden; deze beide omstandigheden blijven identiek voor iedereen, kunnen niet anders dan identiek zijn;

Aangezien er geen enkel privaat recht op zulke stand van zaken kan bestaan;

Aangezien inderdaad, wanneer U.R.S. en consoorten een verwijt maken aan S.S.B. dat zij dezelfde tabel hebben overgenomen en dezelfde basistarieven, zij nochtans uit het oog verliezen dat deze tabel geen intellectuele creatie kan zijn doch de opstelling van een louter feitelijke toestand die zich opdringt voor iedereen die op de Scheldestroom werkzaam wil zijn en er sleepbootmanoeuvres wil uitvoeren;

Aangezien de vrijheid van nabootsen een recht is dat aan ieder concurrerend bedrijf of persoon behoort en desaan gaande een louter stoffelijk eigen optreden volstaat, en de vrijheid van nabootsen gaat tot de vrijheid van slaafs nabootsen, tot zelfs afvormen en afgieten toe, als een der grondbeginselen dient beschouwd te worden van het algemeen mededingingsrecht; dat een bijkomende rechtvaardiging van dit standpunt trouwens slechts ligt in het algemeen erkende feit dat er vrijwel geen enkele menselijke bedrijvigheid is, hoe creatief ze ook moge voorkomen, die niet in mindere of meerdere mate voortbouwt op wat reeds door anderen tot stand werd gebracht; in werkelijk-

heid grijpt sinds de oudheid in mindere of meerdere mate een immaterieel overnemen van andermans prestaties plaats, het lijkt dan ook niet redelijk in dit overnemen op zichzelf beschouwd een bron van onrechtmatigheid te zoeken;

Aangezien ten andere niet uit het oog mag verloren worden dat voor de gevallen van bijzondere waardevolle originaliteit een extra bescherming wordt voorzien door de speciale wetgeving op de intellectuele rechten en dat het recht op copie een waarachtig en natuurlijk recht is dat noodzakelijk is aan het leven en beslissend is voor de vooruitgang van de mensheid;

Aangezien terzake het niet anders kon zijn dan dat S.S.B. het tarief en de tabel van U.R.S. en consoorten zou nabootsen want de materiële toestand is identiek voor ieder der gedingvoerende partijen om reden dat de geographische configuratie vande Scheldestroom en de technische werkzaamheden door elk der gedingvoerende partijen uit te oefenen identiek dezelfde zijn en niet kunnen veranderd worden;

Aangezien ten andere ter zake én in het tarief én in de tabel opgemaakt door U.R.S. en consoorten er geen uitgesproken erkenningstekens voorhanden zijn en er in een basistarief en tabel opgemaakt, hetzij door U.R.S. en consoorten, hetzij door S.S.B., er geen verwarring kan bestaan nopens de oorsprong en ook geen misleiding kan zijn nopens de aard van het aangeboden;

Aangezien in het sleepvaartbedrijf dat elk van de gedingvoerende partijen wil uitbaten de concurrentie enkel en alleen kan bestaan in de toeslagen (in het Engels «rebates») die worden toegestaan aan het cliënteel en dit trouwens gebeurt, niet alleenlijk in de haven van Antwerpen maar eveneens een identieke handelwijze is in alle havens van de wereld, en het volstaat voorbeelden aan te halen van hetgeen zich voordoet in de Duitse havens van Hamburg en Bremen, evenals in deze van Amerika; de strijdmethode die tussen de gedingvoerende partijen plaats grijpt of kan plaats grijpen, kan enkel en alleen liggen en ligt ook alleen in de toeslagen, in de «rebates» die door elk bedrijf worden toegekend aan het cliënteel;

Aangezien nochtans eerst en vooral dient opgemerkt te worden dat de voorstelling van het tarief in het S.S.B. contract verschillend is van de voorstelling ervan in het U.R.S. contract; dat nl. in het door S.S.B. opgestelde contract de «fixed rates» de «rates per tug and per move», en de «increase for overtime» achtereenvolgens onder rubrieken A, B en C opgenomen worden, dan wanneer dezelfde basisprijvoorwaarden in het U.R.S. contract op een heel andere wijze opgenomen worden en nl. de tabel van de «rates per tug and per move» dat praktisch het ganse recto van het U.R.S. contract beslaat, wordt heel onderaan het blad met de door de S.S.B. onder A en C aangehaalde «fixed rates» en «increase for overtime», aangevuld;

Aangezien het nochtans eensluidend rechtsleer en rechtspraak geoorloofd ware geweest voor S.S.B. de basistarieven onder dezelfde vorm als deze van het U.R.S. contract in haar eigen contract over te nemen mits alle voorzorgen te nemen teneinde elke verwarring in hoofde van het cliënteel aangaande de eenzelveigheid van beide concurrerende bedrijven te vermijden; dat bijgevolg S.S.B. de basistarieven in haar contract mag opnemen zoals zij het gedaan had waar slechts de tabel der «rates for tug and per move» op dezelfde wijze als in het U.R.S. contract wordt aangeduid; dat overigens U.R.S. en consoorten niets nieuws hebben uitgedacht door dit gedeelte van hun basis-

tarief onder vorm van een tabel «per move en per tug» met trapsgewijze tariefvermeerderingen naargelang de tonnemaat der gesleepte schepen voor te stellen, gezien hetzelfde door alle sleepvaartmaatschappijen in alle wereldhavens wordt gedaan, en bijgevolg U.R.S. en consoorten op deze wijze van voorstelling geen enkel privaatief recht bezitten noch kunnen uitoefenen.

Aangezien hieromtrent dient verwezen te worden naar de rechtsleer en rechtspraak die algemeen besluiten dat de overname door een handelaar van de voorwaarden en tarieven van een mededinger veroorloofd zijn wanneer het gaat over een zelfde gebied van werkzaamheid en dat men de voorzorg neemt de verwarring te vermijden met de gelijkaardige producten en diensten maar een verschillende oorsprong (zie nl. Gotzen, *Vrijheid van Beroep en Bedrijf en onrechtmatige mededinging*, deel II, *Vrijheid van Nabootsing*, - *Les Nouvelles droits intellectuels*, v° *Concurrence déloyale*); dat S.S.B. er voor gezorgd heeft elke varwarring te vermijden in de geest van het cliënteel met de producten of de diensten van de concurrentie en van haar mededingers nl. U.R.S. en consoorten; dat inderdaad, de basistarieven dezelfde zijn doch dat er slechts nabootsing bestaat in de voorstelling betreffende de «rates per move en per tug» hetgeen des te meer veroorloofd is dat een volledige copij van de voorwaarden van U.R.S. en consoorten aanvaardbaar zou geweest zijn;

Aangezien het uitgemaakt zijnde dat de aangeboden werkzaamheden niets anders dan identiek kunnen zijn tussen de gedingvoerende partijen, eveneens de noodzakelijkheid bestaat dat de vergelijking tussen de werkzaamheden aangeboden door S.S.B. met deze aangeboden door U.R.S. en consoorten voor het cliënteel een begrijpelijke offerte moet uitmaken, en ingeval S.S.B. de door haar aangeboden werkzaamheden en basistarieven zou gewijzigd hebben, dit slechts in hoofde van het cliënteel een nutteloze en voor alle belanghebbenden schadelijke verwarring zou gesticht hebben; dat dienaangaande de sleeptarieven te Antwerpen steeds bepaald zijn geworden op basis van de netto-tonnemaat en het cliënteel aan deze berekening gewoon is sedert zeer talrijke jaren; dat bijgevolg het eveneens voor S.S.B. zich opdrong dat haar basistarieven zouden bepaald zijn volgens de netto-tonnemaat; dat anderzijds de werkzaamheden en nl. de aangeboden sleepbewegingen afhangen van de geographische gegevens die eigen zijn aan de Scheldestroom en aan de haven van Antwerpen, en men bijgevolg niet inzielt op welke manier S.S.B. redelijkerwijze en met gevaar een schadelijke verwarring voor elk van de gebruikers te stichten andere sleepbewegingen had kunnen voorzien dan deze die nuttig en nodig zijn voor de sleepvaart;

Aangezien bijgevolg van het ogenblik dat S.S.B., zoals het haar recht is, dezelfde diensten aanbiedt aan dezelfde basistarieven, het ook normaal is dat zij voor de voorstelling van dit tarief de vorm van een tabel zou aannemen; dat trouwens zulke tabel eveneens bestaat voor de tarieven in voege in al de wereldhavens waar eveneens menigvuldige en verschillende sleepbewegingen uit te oefenen zijn;

Aangezien dienaangaande alle in de haven van Antwerpen aangeboden diensten zoals loodsen, havenrechten, goederenbehandelingen, opslag enz. aan gelijkvormige basistarieven aan het cliënteel aangeboden worden, en zowel in de haven van Antwerpen als in alle vreemde havens waar één of meer concurrerende sleepvaartbedrijven bestaan, de basistarieven identiek

zijn en de mededinging door afslagen op eenzelfde basistarief plaats grijpt, hetgeen niets anders dan gangbaar en normaal is;

Dat zulke handelwijze zich voordoet te Rotterdam, alwaar de Internationale Sleepdienst L. Smith en Cie eveneens de door haar aangeboden bewegingen en basistarieven voorstelt door een tabel en haar voorwaarden zich refereren tot de Nederlandse Sleepdienst Condities 1951 neergelegd te Rotterdam die dus dezelfde zijn voor elk sleepvaartbedrijf, doch haar concurrentie met andere sleepvaartbedrijven uitoeft door middel van een afslag op het tarief; hetzelfde doet zich voor voor de tarieven en sleepvoorwaarden te Hamburg alwaar de verschillende sleepvaartbedrijven eenzelfde basistarief hebben en nog meer dezelfde algemene voorwaarden; de voorstelling doet zich eveneens voor door middel van een tabel en de mededinging heeft plaats door middel van afslagen en ristournes toegekend op een iedentieke basistarief; hetzelfde te Bremen alwaar zoals in voormelde havens de tarieven en voorwaarden vastgesteld zijn per sleepboot, per beweging, en het tarief vermeerderend naargelang de tonnemaat van het bijgestane schip; de basistarieven zijn dezelfde voor de aldaar drie concurrerende maatschappijen en de concurrentie doet zich eveneens voor door middel van afslagen en ristournes op de basistarieven; dezelfde toestand bestaat in de Verenigde Staten, in de haven van Port Arthur, Texas, in New Orleans, in Engeland, voor het tarief op de Theems, in Goteborg-Zweden, en in al deze havens wordt het basistarief voorgesteld evenals de sleepbewegingen door middel van een tabel opgesteld volgens de sleepboot, volgens de sleepbeweging en in verhouding van de tonnemaat van het bijgestane schip;

Aangezien het bijgevolg uitgemaakt is en ook niet kan weerlegd worden dat de feitelijke monopoliehouders U.R.S. en consoorten geen enkel privaat recht uit te oefenen hebben of kunnen uitoefenen op de voorstelling van hun basistarief en het nieuw gestichte en concurrerende sleepvaartbedrijf S.S.B. onder dezelfde vorm, dezelfde dienst aan dezelfde prijzen mochten aanbieden aan het gemene cliënteel voor al deze concurrerende bedrijven en die de rederijen zijn die in en uit de haven van Antwerpen varen; dat door also te handelen en door deze zelfde vorm van voorstelling aan te nemen S.S.B. het cliënteel in staat gesteld heeft de aanbiedingen te vergelijken die aan het cliënteel gedaan werden door de twee concurrerende groepen, en het daarom dan ook onmisbaar was te vertrekken van eenzelfde en identiek basistarief; dat also er geen verwarring mogelijk was in hoofde van het cliënteel en de concurrentie tussen deze verschillende sleepvaartbedrijven enkel en alleen kon bestaan en kan bestaan in de toepassing van afslagen, ristournes of «rebates» zoals zij dan ook trouwens gedaan hebben;

Dat ten andere tussen de afslagen aan het cliënteel aangeboden door de groep U.R.S. en consoorten zijnde nl. 5, 7,5 en 10 % ten titel van getrouwheidspremies naargelang de reders zich met hen voor 1, 2 of 3 jaar verbinden, geheel en al verschillend zijn van de algemene afslag van 20 % op 15 % naargelang de sleepprestaties die S.S.B. aan het gemene cliënteel van al de sleepvaartbedrijven aanbiedt zonder enige verbintenis van termijn voor wat het contract betreft;

Aangezien desaaangaande trouwens de rechtsleer onderricht (zie nl. Gotzen, 1036) alwaar bevestigd wordt dat «waar het vermelden van concurrerende produkten nodig blijkt om de mogelijke afnemers een nauwkeurig idee te verschaffen van wat wordt aan-

geboden, verzet de rechtspraak zich niet tegen vergelijkingen of tegenstellingen die een aanbieding begrijpelijk moeten maken; tevens dat het formuleren van een begrijpelijke offerte een noodwendigheid is; ten slotte dat het beschrijven van de vervangingsgoederen, het bespreken van onderling verschillende technieken, het belichten van op de markt voorkomende prijsverschillen, al die gevallen zullen noodzakelijk en daarom rechtmatig aanleiding geven tot het vermelden van wat zich afspeelt bij de concurrentie omdat het nu eenmaal in de lijn ligt van de menselijke communicatiemogelijkheden dat de aangesproken ruilpartijen door verwijzingen naar het reeds bekende de notie van het aangeboden onbekende zou worden bijgebracht; onrechtmatigheid wordt door de rechtspraak slechts aangenomen in zoverre de dader de realistisch getrokken grenzen te buiten gaat van wat voor het verstaanbaar uiten van de aanbieding onmisbaar kan worden genoemd»;

Aangezien dan ook deze vermelding door S.S.B. van haar tarieven door middel van een tabel waarop de tarieven en bewegingen aangeduid zijn naargelang de sleepprestaties en in verhouding met de tonnemaat van de schepen, dan ook onmisbaar was om haar offerte verstaanbaar te maken bij het cliënteel, gezien zulke voorstelling op identieke wijze gedaan wordt in alle havens van de wereld;

Aangezien trouwens dezelfde handelwijze bestaat in andere bedrijven nl. in de conferenties van sleepvaartlijnen, eveneens in de stuwings- en opslagbedrijven, eveneens in de verschillende scheepswerven, alle bedrijven die hun werkzaamheden uitbaten in de haven van Antwerpen;

Aangezien de economische vrijheid die aan de grondslag ligt van al onze beginselen inzake handelsconcurrentie betwist en zelfs volledig uitgeschakeld zou zijn indien, onder voorwendsel aan de nieuw gestichte onderneming te verbieden een aanhaling te maken aan haar concurrenten en aan hun tarieven, men deze nieuw gestichte onderneming zou beletten een begrijpelijke offerte te formuleren met het gevolg dat zoals het zeer juist aangehaald wordt door Gotzen in zijn handboek over de concurrentie «een der betrokkenen vóór het beëindigen ja zelfs vóór de aanvang van de concurrentiekamp volledig aan de andere zou worden opgeofferd»;

Aangezien de feitelijke monopoliehouders U.R.S. en consoorten eveneens een verwijt maken aan het nieuw gestichte en concurrerende S.S.B. dat deze laatste praktisch al de voorwaarden van het voorstel tot overeenkomst letterlijk uit het U.R.S. contract zou hebben overgenomen;

Dat zulk verwijt ten onrechte gedaan werd;

Aangezien de vergelijking van de algemene voorwaarden van beide contracten integendeel aantoonde dat de algemene voorwaarden van de twee sleepvaartbedrijven die in concurrentie treden, op een zeer kennschetsende wijze verschillen, rekening gehouden met de volkomen overeenstemming van de aangeboden diensten;

Aangezien inderdaad S.S.B. geen enkele vergelijking gemaakt heeft en zich onthouden heeft een vergelijking te maken, tussen de aanbiedingen gedaan door de concurrerende U.R.S.-groep vanaf het vertrekpunt van hetzelfde basistarief; dat enkel en zeer terecht uitgelegd is geworden door S.S.B. hetgeen de afslagen van 15 en 20 % vanaf het vertrekpunt der identieke basistarieven voor de onderling concurrerende bedrijven vertegenwoordigen voor het cliënteel; dat door S.S.B. uitgelegd wordt hetgeen zulke percentages in de praktijk vertegenwoordigen voor de aangeboden en voorgestelde diensten van die of die aard;

Aangezien integendeel er geen enkele vergelijking gemaakt wordt tussen de voordelen die voortspruiten uit de afslagen aangeboden door S.S.B. en deze die de getrouwheidspremies aangeboden door de groep U. R.S. en consoorten vertegenwoordigen voor de rederijen; dat eveneens aangeduid wordt dat de algemene voorwaarden opgesteld door S.S.B. een vereenvoudigd karakter hebben;

Aangezien bijgevolg S.S.B. blijk heeft gegeven van een correcte houding en hiervoor zorg te dragen gezien er rekening dient gehouden te worden met de omstandigheden dat de sleepvoorwaarden in alle havens der wereld steeds praktisch dezelfde zijn en ook rekening houdend met de omstandigheid dat deze voorwaarden en de manier van de prestaties voor te stellen het voorwerp niet kunnen uitmaken van enig privaat recht voor wie ook;

Aangezien tenslotte de groep U.R.S. en consoorten ten onrechte een verwijt maken aan S.S.B. van een laakbare zinspeling in haar omzendbrief van 16 november 1963 op de naam van haar concurrenten, nl. de feitelijke monopoliehouders U.R.S. en consoorten;

Aangezien U.R.S. en consoorten dit verwijt menen te mogen staven door het feit dat S.S.B. de referentie zou gedaan hebben aan de « other companies »;

Aangezien het nieuw gestichte en concurrerende bedrijf S.S.B. er voor niets is indien de drie tegenpartijen Union de Remorquage et de Sauvetage, Remorquage Letzer en Remorquage à Hélice, zich een pool hebben samengesmolten die alle « other companies » behelst, derwijze dat de bewoording « other companies » in eenieders ogen slechts op de feitelijke monopoliehouders U.R.S. en consoorten kan slaan;

Aangezien in elk geval S.S.B. zich onthouden heeft enige aanhaling te maken van de Union de Remorquage et de Sauvetage, van de Remorquage Letzer en van de Remorquage à Hélice; dat de enige bewoording die gebruikt werd die is van de « other companies » en dat deze drie maatschappijen verschillende rechtspersonen zijn; indien deze drie maatschappijen geen pool hadden uitgemaakt dan zou het cliënteel ook niet deze drie maatschappijen hebben kunnen identificeren in de bewoording « the other companies »;

Aangezien het anderzijds niet verboden is voor S.S.B. aan haar cliënteel aan te bieden dat de basistarieven die zij overnam deze zijn die door de drie andere maatschappijen, t.t.z. de feitelijke monopoliehouders U.R.S. en consoorten toegepast worden; dat rechtsleer en rechtspraak zoals reeds hoger gezegd aannemen dat elke handelaar het recht heeft ten overstaan van hun cliënteel een begrijpelijke offerte te maken en dat zulks zelfs een noodzakelijkheid is;

Aangezien voorzeker de rechtsleer en rechtspraak eveneens beslist dat elke handelaar zich moet onthouden in zijn publiciteit een rechtstreekse of onrechtstreekse zinspeling te doen op een concurrent; dat zij eraan toevoegt dat het niet noodzakelijk is dat de concurrent met name weze beoogt in de publiciteit of in de reclame-omzendbrieven en dat het volstaat dat de zinspeling voldoende klaar zou zijn opdat het publiek er zich niet zou hebben over kunnen misgrijpen;

Aangezien nochtans het dient aangehaald en vastgelegd te worden dat, zowel in rechtsleer als in rechtspraak, de zinspeling zelfs de onrechtstreekse zinspeling op een concurrent in een reclamecirculaire, in een publiciteit slechts laakbaar is wanneer er kleinering is of zwartmaking of kwaadsprekerij of ongunstige, arglistige of verraderlijke vergelijking (zie inderdaad R.P. D.B. et Les Nouvelles, Concurrence déloyale);

Aangezien uit al het voorgaande uitgemaakt werd

dat S.S.B. haar contractvoorwaarden ten behoeve van het cliënteel geenszins met deze van de feitelijke monopoliehouders U.R.S. en consoorten vergeleken heeft; dat zij zich eveneens onthouden heeft volkomen de groep U.R.S. en consoorten te kritiseren, te laken of te kleineren en evenmin aan het gemeenschappelijk cliënteel op welke wijze ook heeft doen verstaan dat de door S.S.B. aan dezelfde prijs aangeboden diensten beter waren dan deze door de feitelijke monopoliehouders U.R.S. en consoorten aangeboden en evenmin heeft voorgesteld dat zij identieke diensten aan lagere prijzen aanbodt;

Aangezien trouwens S.S.B. die de tarieven geldende te Antwerpen en dus ook de tarieven zijn van U.R.S. en consoorten en deze tarieven tot het hare maakte hetgeen haar recht is, geen vergelijking kon maken tussen de basistarieven vermits deze dezelfde zijn voor alle concurrerende bedrijven; dat alleen S.S.B. het cliënteel erop attent gemaakt heeft dat haar algemene voorwaarden eenvoudiger waren vergeleken met de sleepvoorwaarden geldende in alle havens en die gelden in Antwerpen; dat niets belet S.S.B. te vermelden dat hare basistarieven dezelfde zijn als deze van de « other companies » nl. Union de Remorquage et de Sauvetage, Remorquage Letzer en Remorquage à Hélice die trouwens drie verschillende rechtspersonen zijn, vermits in feite zulks zo is en ook zo mag zijn;

Aangezien S.S.B. zich eveneens onthouden heeft enige vergelijking te maken ten behoeve van het cliënteel tussen enerzijds de afslagen toegestaan door de groep U.R.S. en consoorten en deze aangeboden door haaarzelf en het inderdaad aan het cliënteel behoort deze vergelijking te maken en in volle onafhankelijkheid te beslissen met wie het wenst te contracteren; dat ten andere de mededinging tussen deze sleepvaartbedrijven enkel en alleen plaats heeft en kon plaats hebben bij wijze van afslagen op identieke basistarieven;

Aangezien S.S.B. er zich toe beperkt heeft de door haar aangeboden afslagen aan de hand van de in 1963 te Antwerpen in voege zijnde tarieven te belichten en zulks niet alleen haar volkomen recht is maar ook een plicht uitmaakt ten opzichte van het cliënteel dat zijn recht op vrije keuze dient te behouden en dat haar niet kan beroofd worden door getrouwheidspremies toegestaan onder wel bepaalde voorwaarden van de contractafsluiting op min of meer lange termijn zoals opgemaakt in de contracten en aanbiedingen van de feitelijke monopoliehouders U.R.S. en consoorten;

Aangezien tenslotte het aangenomen wordt door rechtsleer en rechtspraak dat elke handelaar of bedrijf in zijn offerte naar zijn mededingers en/of hun tarieven en voorwaarden mag verwijzen in de mate dat dit nodig blijkt tot het verstaanbaar omschrijven van de offerte en het vermelden van concurrenten of van concurrerende prijzen vooral wanneer een nieuw bedrijf op een door monopoliehouders beheerste markt opdaagt noodzakelijk is om de eigen aanbiedingen voor het cliënteel verstaanbaar te maken en dit ter wille van de vrijheid van beroep en bedrijf die onze economische wetgeving beheerst.

Aangezien uit al het voorgaande voortspruit dat S.S.B. zich op het plan van de eerlijke gebruiken in handelszaken niets te verwijten heeft, en integendeel de feitelijke monopoliehouders U.R.S. en consoorten overeenkomsten gesloten hebben onderling en contractvoorwaarden aan het cliënteel hebben aangeboden die onverenigbaar zijn met art. 85 en 86 en van rechtswege nietig zijn; dat tevens de feitelijke monopoliehouders U.R.S. en consoorten misbruik gemaakt hebben van hun economische machtspositie en aldus inbreuk gepleegd hebben

op artikels 1 en 2 van de Wet van 27 mei 1960; dat bijgevolg de door de feitelijke monopoliehouders U.R.S. en consoorten ingenomen houding en handelwijze een onrechtmatige mededinging uitmaakt ten opzichte van het nieuw gestichte bedrijf S.S.B.;

Om deze redenen :

Melding makend dat de beschikkingen van artikel 2 van de Wet van 15 juni 1935 in acht genomen werden;

Alle verdere en tegenstrijdige besluiten verwerpend;

Wij, René Goris, Voorzitter, Alleenzetelend Rechter in de Rechtbank van Koophandel te Antwerpen, zetelend zoals in kortgeding bij toepassing van het K.B. nr. 55 van 23 december 1934, bijgestaan door Georges Beckers, Referendaris dezer Rechtbank, voegende de zaken samen ingeschreven onder nr. 400 en 424 van de rol van de zittingen zoals in kortgeding;

Zeggen voor recht dat de N.V. Schelde Sleepvaartbedrijf zich niet plichtig gemaakt heeft aan oneerlijke of onrechtmatige mededinging;

Bijgevolg wijzen de N.V. Union Remorquage et de Sauvetage, N.V. Remorquage Letzer en N.V. Remorquage à Hélice, af van hun vordering;

Zeggen voor recht dat de N.V. Union de Remorquage et de Sauvetage, N.V. Remorquage Letzer en Remorquage à Hélice, zich plichtig gemaakt hebben aan oneerlijke en onrechtmatige mededinging op grond van artikels 85 en 86 van het Verdrag van Rome en van artikels 1 en 2 van de Wet van 27 mei 1960 op het economische machtsmisbruik;

Bijgevolg verklaren de overeenkomsten tussen hen onderling gesloten en de contractvoorwaarden door hen aan het cliënteel aangeboden betreffende de sleepprestaties op de Schelde en voor de haven van Antwerpen van rechtswege nietig op grond van artikels 85 en 86 van het Verdrag van Rome;

Veroordelen eveneens N.V. Union de Remorquage et de Sauvetage, N.V. Remorquage Letzer en N.V. Remorquage à Hélice, en bevelen hun :

1) het verspreiden van de omzendbrief van 16 oktober 1963 aan het cliënteel gericht waarbij de getrouwheidspremies aangeboden worden onmiddellijk stop te zetten; al de bij hun agenten, scheepsagenten en reders neergelegde stocks van zulkdanige omzendbrief onmiddellijk terug te nemen en te vernielen;

Aan al de bestemmelingen die bedoelde omzendbrief reeds zouden hebben ontvangen een schrijven te zenden meldende dat door huidig bevelschrift beslist werd dat de in dit rondschriven van 16 oktober 1963 aangeboden getrouwheidspremies («private rebate») een inbreuk uitmaken op de regels inzake eerlijke mededinging, vrijheid van beroep en bedrijf, vrije mededinging en economische machtsposities;

2) Elke discriminatoire tarificatie tussen contracterende en niet contracterende reders stop te zetten;

3) Elke neerhalende aantijging ten opzichte van N.V. Schelde Sleepvaartbedrijf bij het cliënteel alsmede alle bedreigingen hoegenaamd tegenover het cliënteel onmiddellijk stop te zetten;

Verlenen akte aan N.V. Schelde Sleepvaartbedrijf van haar voorbehoud N.V. Union de Remorquage et de Sauvetage, N.V. Remorquage Letzer en N.V. Remorquage à Hélice in betaling van schade te dagvaarden uit hoofde van oneerlijke mededinging en wegens de schade die zij reeds geleden heeft of zou hebben, lijdt of nog zou kunnen lijden tengevolge van de door de drie laatstgenoemde vennootschappen gepleegde feiten en gedragingen;

Veroordelen N.V. Union de Remorquage et de Sauvetage, N.V. Remorquage Letzer en N.V. Remorquage à Hélice tot de kosten van beide gedingen tot heden

begroot aan de zijde van N.V. Schelde Sleepvaartbedrijf op 822 F, pleidooirecht inbegrepen;

Verklaren Ons bevelschrift uitvoerbaar niettegenstaande alle verhaal en zonder borgstelling.

NOOT : Tegen vooraanstaand bevelschrift werd hoger beroep ingesteld.

VREDEGERECHT TE BREE

13 februari 1964.

Rechter (pl.v.) : M. Henry.

Advokaten : Mrs. J. Devroe en D. Boyen.

Getuige in burgerlijke zaken en zaken van koophandel. — Personen, die voor het opsporen van inbreuken op auteursrechten, o.m. per vastgestelde inbreuk vergoed worden. — Wraking ?

De personen, die voor het opsporen van inbreuken op het auteursrecht van de bij eiseres aangesloten auteurs een vergoeding bekomen voor verplaatsingen, verteer en per vastgestelde inbreuk, maar voor het overige de hun opgedragen taak geheel vrij en naar eigen goeddunken vervullen, kunnen niet op grond van een dienstverband als getuigen worden gewraakt. Wegens het mogelijke konflikt tussen hun materieel belang en hun geweten is echter hun getuigenis te verwerpen.

S.V. S.A.B.A.M. t/ Schouteden-Schoovaerts.

Gelet op ons tussenvonniss in datum van 29 november 1962;

Gehoord de getuigen in hun verklaringen en gezegden;

Overwegende dat uit de verklaringen van beide getuigen, voorgebracht door aanlegster, blijkt dat deze zelfstandig werken en naar eigen goeddunken hun werkwijze en verplaatsingen regelen; dat hier dus van geen dienstverband kan gesproken worden en verweerders dan ook ten onrechte de getuigen op deze grond wraken;

Overwegende dat echter uit de verklaringen van de getuigen, bijgebracht door aanlegster, blijkt dat zij een vergoeding bekomen voor de afgelegde kilometers, voor verteer en een bepaalde vergoeding per vaststelling, met dien verstande dat ze deze vergoeding niet bekomen als zij geen overtreding vaststellen;

dat er dus een konflikt kan bestaan tussen het materieel belang van de vaststellers-getuigen en hun eigen geweten, gezien het geldelijk voor- of nadeel aan de vaststelling verbonden;

Overwegende dat deze getuigenissen ons dan ook niet als genoegzaam en afdoende voorkomen, om het bewijs te leveren van de feiten door aanlegster voorgedragen;

Om deze redenen :

Gezien artikel 2 der wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken;

Wij, plaatsvervangende Vrederechter, uitspraak doende in eerste aanleg en tegensprekelijk, wijzen aanlegster af van haar eis als zijnde niet genoegzaam bezeugen;

Verwijzen haar tevens tot de kosten van het geding.

BIBLIOGRAFIE

Nederland

- Kooy G. A., Het echec van een «volkse beweging». Nazificatie en denazificatie in Nederland 1931-1945. — Assen, Van Gorcum & Comp.
- Maris M., De administrateur. Introductierede. — 's-Gravenhage, G. Delwel.
- Nederlandse, De, nationaliteitswetgeving. Wet van 12 december 1892, Stb. 268 op het Nederlandschap en het ingezetenschap en met deze wet samenhangende wetten en koninklijke besluiten, vroegere nationaliteitsregelingen van het Koninkrijk der Nederlanden, overeenkomst betreffende de toetscheiding van staatsburgers, nationaliteitsverdragen en circulaires. Bew. door S. van der Weg. 2e dr. (Bijgewerkt tot en met 29 februari 1964). — Zwolle, W. E. J. Tjeenk Willink.
- Pitlo A., Het systeem van het Nederlandse privaatrecht. 2e dr. — Haarlem, H. D. Tjeenk Willink & Zoon. XIII.
- Schiltkamp J. A., De geschiedenis van het notariaat in het octrooigebied van de West-Indische compagnie. (Voor Suriname en de Nederlandse Antillen tot het jaar 1964.) (Proefschrift Gemeent. universiteit Amsterdam). — 's-Gravenhage, H. L. Smits. XII.
- Vooruitzichten van de rechtswetenschap. Een bundel opstellen onder red. van J. M. Polak. — Deventer, A.E. E. Kluwer.

Frankrijk

- David René, Bibliographie du droit français, 1945-1960. Coll. «Service d'échange d'informations scientifiques. Série A. Bibliographie I.», Mouton et Cie.
- Morrish Reginald, La Police et le crime. Adaptat. franç. de J. Rageot. Coll. «Coup d'oeil technique». — Librairie Polytechnique Béranger.
- Prat., La Responsabilité de la puissances publique au Maroc. — Rabat, édit. La Porte. (Diff.: Lib. de Médicis).

Engeland

- Abrahams G., Police Questioning and the Judges' Rules. — Oyez Pubns.
- Allen, Sir Carleton Kemp, Law in the Making. 7r. e. 63. — Oxf. U.P.
- Berman D. M., In congress Assembled: The Legislative Process in the National Government. — 50/ Collier-Mac.
- Buckland W. R., Statistical Assessment of the Life Characteristic. Statistical Mon. limp. — 24/ Griffin.
- Cella C. P. & R. P. Lane (Ed.), Basic Issues in Coordinating Family and Child Welfare Programs. Fels Inst. S. — 28/ Penn. U.P. Oxf.
- Chodorov S., Criminal Case. — Collier-Mac.
- Crick B., The Reform of Parliament. — Weidenfeld & N.
- Cross R. & Jones P. A., An Introduction to Criminal Law. — Butterworth.
- Dias R. W. M. A., Bibliography of Jurisprudence. — Butterworth.
- Dias R. W. M. A., Jurisprudence. — Butterworth.
- Dimock M. E. & G. O., Public Administration. — Holt, R. & W.
- Donovan J., Strangers on a Bridge: The Case of Colonel Abel. — Secker & W.
- Farley D., Social Insurance and Social Assistance in Ireland. — Inst. of Pub. Admin. 59 Lansdowne R.D. Dublin 4.

- Foulkes D., Introduction to Administrative Law. — Butterworth.
- Fridman G. H. L., The Modern Law of Employment. — Stevens & Sons.
- Friedman W., The Changing Structure of International Law. — Stevens & Sons.
- Fuller L. L., The Morality of Law. — Yale U.P.
- Fyzee A. A. A., Outlines of Muhammedan Law. India. — Oxf. U.P.
- Gosling J. & Craig D., The Great Train Robbery. — W. H. Allen.
- Giles F. T., Open Court: Pages from the Notebook of a London Magistrates' Clerk. — Cassell.
- Gregory J. W. B., etc. (Ed.), Insurances of Local and Public Authorities. Inst. of Municipal Treasures.
- Gregory Peter, Deafness and Public Responsibility. Social Admin. Occ. Pprs. sd. 7/6. Codicote P.
- Grover L. G. E., Rate Apportionment Tables. — Oyez Pubns.
- Hamilton, Herbert, Alfred, The Religious Needs of Children in Care. Nat. Children's Home, 85 Highbury Park, N. 5.
- Hardy L. C., California Government. — Harper & Row.
- Haynes Sir G., Voluntary Initiative in the Welfare State. Brit. Hospitals.
- Herman H., New York State and the Metropolitan Problem. — Penn. U.P.
- Heuston R. F. V., Essays in Constitutional Law. — Stevens & Sons.
- Heywood J. S., An Introduction to Teaching Casework Skills. — Interna. Lib. of Soc. 28/ Routledge.
- Hodge J. (Ed.), Famous Trials. — Penguin.
- Hynd A., Professors of Perfidy. — Yoseloff.
- Lane Edgard, Lobbying and the Institutes of Visnu. — Probsthain.
- Little A. J., Guide to the Enforcement of Planning Control. — Shaw & Sons.
- Lowi T. J., At the Pleasure of the Mayor. — Collier-Mac.
- Lowndes R. & Rudolf G. R., The Law of General Average and the York-Antwerp Rules. — Brit. Shipping Laws, v. 7. 9r. e. J. F. Donaldson. etc. — Stevens & Sons.
- Lykova L., Social Security in the U.S.S.R. — Soviet News.
- Mayer G. H., The Republican Party, 1854-1964. — N.Y. Oxf. U.P.
- Mayers L., American Legal System. — Harper & Row.
- Nigam S. R., Scotland Yard and the Indian Police. — Probsthain.
- Nsarhoh J. K., Local Government in Ghana. — Ghana U.P.: Oxf. U.P.
- Raynes H. E. A., History of British Insurance. — Pitman.
- Rees Anthony M. & Smith T., Town Councillors: A Study of Barking.
- Schaller H. G. (Ed.), Public Expenditure Decisions in the Urban Community. — Johns Hopkins P.: Oxf. U.P.
- Thompson Dennis (Ed.), Insurance Law in Europa and the United States. — Internat. & Comp. Law Spec. Pubn., Stevens & Sons.
- Weihls F. J., Science Against Crime. — Collier-Mac.
- Winnicott C., Child Care and Social Work. Codicote P.
- Young A. F., Industrial Injuries Insurance: An Examination of British Policy. — Intern. Lib. of Soc. Routledge.
- Younghusband E., Social Work and Social Change. — Nat. Inst. for Social Work Training, Allen & U.

Zwitzerland

- Aubert François*, Du renchérissement foncier et de certaines questions qu'il pose au juriste. Rapport. — Basel, Helbing & Lichtenhahn, 1964.
- Baerlocher René, Jacques*, Das Rechtsmittelsystem des baselstädtischen Zivilprozessrechts. — Basel, Helbing & Lichtenhahn, 1964.
- Darbellay Jean*, Le droit d'être entendu. Rapport. — Basel, Helbing & Lichtenhahn, 1964.
- Gerber Hans*, Steuerliche Probleme im zwitschenstaatlichen Warenverkehr und im Gemeinsamen Markt. — Bern, Cosmos-Verlag, 1964.
- Grünigen, Marienne von*, Die Contract Clause der amerikanischen Unionsverfassung in vergleichender Betrachtung mit den entsprechenden Regelungen in der Schweiz. — Basel, Helbing & Lichtenhahn, 1964.
- Härty Oscar*, Handkommentar zum Schweizerischen Strafgesetzbuch und Bundesgesetz über den unlauteren Wettbewerb unter Berücksichtigung der Nebengesetze. 4., Vollst. neu bearb. und nachgeführte Texausg. — Bern, Wyss, 1964.
- Kartothek* zum Schweizerischen Obligationenrecht. Von Paul Leonhard Usteri und August Reimann. Mitarb. Eduard Sommer. — Zürich, Schulthess.
- Kuttler Alfred*, Die Bodenverteuerung als Rechtsproblem. Referat. — Basel, Helbing & Lichtenhahn, 1964.
- Montchal Max.*, Das Stockwerkeigentum. Praktische Wegleitung... (Aus dem Franz. übertr. von Karl Bachmann). — St. Gallen, Zollikofer, 1964.
- Müller Jörg, Paul*, Die Grundrechte der Verfassung und der Persönlichkeitsschutz des Privatrechts. — Bern, Stämpfli, 1964.
- Revesz Laszlo*, Der osteuropäische Bauer. Seine Rechtslage im 17. und 18. Jahrhundert unter besonderer Berücksichtigung Ungarns. — Bern, Schweizer. Ost-Institut, 1964.
- Schneider René*, Das Widerstandsrecht in Staatsrecht und Staatstheorie der Gegenwart. — Zürich, Schulthess, 1964.
- Tinner Rolf*, Das rechtliche Gehör. — Basel, Helbing & Lichtenhahn, 1964.
- Weidmann Heinz.*, Die Besteuerung von Kapitalgewinnen in der Schweiz. Nach einem Referat. — Bern, Cosmos-Verlag, 1964.
- Wyss Hans Bernhard*, Die schuldrechtliche Natur des Lizenzvertrages. — Zürich, Juris-Verlag, 1964.

Oostenrijk

- Draxler Josef Robert*, Freiheit und Recht. Eine Einführung in den Text u. das Gedankengut d. österr. Bundesverfassung. Von Josef R. Draxler, Hans Weiler. — Wien, Österr. Bundesverl., 1964.
- Fasching, Hans Walter*, Kommentar zu den Zivilprozessgesetzen. Lfg. 16. — Wien, Manz, 1964.
- Fischer Rudolf*, Grundzüge der Rechtslehre. Eine Einführung in die wichtigsten Rechtsgebiete unter bes. Berücks. d. Land- u. Forstwirtschaft. — Wien, München, Österr. Agrarverl., 1964.
- Füßböck Johann*, Handbuch der Gemeinden und Ortsteile Österreichs. 2. Aufl. — Wien 14., Samhaberplatz 6, Selbstverl., 1964.
- Halbmayer Karl*, Das österreichische Luftfahrtrecht. Mit verw. u. erl. Anm. sowie einer Übers. über die gesamte einschläg. Rechtsprechung. Verf.: Karl Halbmayer, Eduard Wiesenwasser (Loseblattaussg.). — Wien, Orac, 1964.
- Hellbling Ernst*, Zusammenfassung aller einschlägigen

Verfahren zu einer Sozialgerichtsbarkeit als Problem und Reformziel. Gutachten, erstattet v. Ernst Hellbling. — Wien, Manz, 1964.

- Kastner Walther*, Die Entwicklung des Gesellschaftsrechts unter dem Gesichtspunkt der europäischen Integration. Gutachten, erstattet v. Walther Kastner. — Wien, Manz, 1964.
- Kolb Ernst*, Das Förderungswesen unter dem Blickwinkel des Legalitätsprinzips. Gutachten, erstattet v. Ernst Kolb. — Wien, Manz, 1964.
- Kralik Winfried*, Besitz und Besitzschutz heute. Gutachten, erstattet v. Winfried Kralik. — Wien, Manz, 1964.
- Lager Anton*, Das Recht der Doppelbesteuerung in Österreich. Eine systemat. Darstellung des Doppelbesteuerungsrechtes sowie die zwischenstaatl. Vereinbarungen über die Doppelbesteuerung u. Rechtshilfe mit erl. Bem. Loseblttausg. Nebst Erg. Lfg. I. — Wien, Orac, 1964.
- Linner Anneliese*, Das Recht des Handelsvertreter, Provisionsvertreter und freien Vertreter. Zustellung u. Leitfaden durch die einschläg. Vorschriften unter Berücks. auch des Sozialversicherungs-, Gewerbe- u. Steuerrechtes. Das Handelsvertretergesetz u. das Angestelltengesetz, jeweils mit Kommentaren, Auslegungsrichtlinien u. Sammlung d. Rechtsprechung speziell f. Vertreter; Vorschriften f. sonstige Geschäftsvermittler u. Abschlussbefugte; Auzug aus dem Handelsgesetzbuch u. dem Allgem. bürgerl. Gesetzbuch. Alles nach dem Stand vom 1. mai 1964 Hrsg. als 2. Aufl. des ARD-Handbuches, 1964.
- Linseder Lorenz*, Die Sozialversicherung der in der gewerblichen Wirtschaft selbständig Erwerbstätigen. GSPVG u. die anderen einschlägigen Vorschriften. Mit erl. Bemerkungen hrsg. v. Lorenz Linseder u. Hellmut Teschner. Loseblttausg. Erg.-Lfg. 7. — Wien, Manz, 1964.
- Melichar Erwin*, Die Entwicklung der Grundrechte in Österreich. Gutachten, erstattet v. Erwin Melichar. — Wien, Manz, 1964.
- Nowakowski Friedrich*, Reform der Rechtsmittel im Strafverfahren. Gutachten, erstattet v. Friedrich Nawokowski. — Wien, Manz, 1964.
- Rechtslexikon*, Handbuch des österr. Rechtes f. die Praxis, Hrsg. v. F(erdinand) Mautaschl, W(alter) Schuppich u. F. Stägel unter Mitw. zahlreicher Fachleute. Loseblatt-Sammlung. Lfg. 39. — Wien, Hollinek, 1964.
- Twaroch Alfred*, Kommentar zum Bewertungsgesetz. Hrsg. v. Alfred Twaroch, Karl Frühwald, Rudolf Wittmann. Loseblttausg. Nachtr. 5. — Wien, Orac, 1964.
- Walter Robert*, Der Aufbau der Rechtsordnung. Eine rechtstheoret. Untersuchung auf Grundlage d. Reinen Rechtslehre. — Graz, Leykam, 1964.
- Westermayer Hans*, ABC des österreichischen Steuerrechts. Eine Gemeinverständl. Darstellung aller Steuern. Mit zahlreichen Berechnungsbeisp., Tab. u. einem Lexikon steuerl. Fachausdrücke. — Wien, Linde, 1964.

Duitsland

- Bachof Otto*, Verfassungsrecht, Verwaltungsrecht, Verfahrensrecht in der Rechtsprechung des Bundesverwaltungsgerichts. Erg. Abruck Rechtsprechungsberichte aus d. Juristen-Zeitung 1957 u. 1962/63. 2. Aufl. mit Sachreg. T. 1/2. — Tübingen, Mohr, (Siebeck), 1964.
- Beitzke Günther*, Familienrecht. Ein Studienbuch. 12., erg. Aufl. — München u. Berlin, Beck, 1964.

- Berber Friedrich (Joseph)*, Lehrbuch des Völkerrechts. Bd. 3, München u. Berlin, Beck, 1964.
- Bindhardt Walther*, Die Haftung des Architekten. Mit e. Anh.: Der versicherungsschutz des Architekten. (Von) Rolf Ruhkopf. 4., verb. u. erw. Aufl. — Düsseldorf, Werner, 1964.
- Blomeyer Arwed*, Allgemeines Schuldrecht. 3., durchges. u. erg. Aufl. — Berlin u. Frankfurt a. M., Vahlen, 1964.
- Busse Rudolf*, Patentgesetz und Gebrauchsmustergesetz in der Fassung v. 9.5.1961. 3. Aufl. — Berlin, De Gruyter, 1964.
- Bydlinski Franz*, Probleme der Schadensverursachung nach deutschem und österreichischem Recht. — Stuttgart, Enke, 1964.
- Ebel Wilhelm*, Quellen zur Geschichte des deutschen Arbeitsrechts (bis 1849). — Göttingen, Berlin, Frankfurt, Musterschmidt, 1964.
- Eckardt Wolf-Dieter*, Die verfassungskonforme Gesetzesauslegung. Ihre dogmat. Berechtigung u. ihre Grenzen im dt. Recht. — Berlin, Duncker & Humblot, 1964.
- Ehmke Horst*, Karl von Rotteck, der politische Professor. (Antrittsvorlesung) — Karlsruhe, C. F. Müller, 1964.
- Freisen Joseph*, Geschichte des kanonischen Eherechts bis zum Verfall der Glossenliteratur. Neudr. d. 2. Ausg. Paderborn, 1893. — Aalen, Scienta Verl., Paderborn, Schöningh, 1963.
- Gallas Wilhelm P. J. A.*, Feuerbachs Kritik des natürlichen Rechts. — Heidelberg, C. Winter, 1964.
- Gerhardt Adolf (u.) Heinrich Diederich*, Schlagwortregister zur Rechtsprechung und Literatur des gesamten Steuerrechts. (Forts-Bd.), 1963.
- Göppinger Hans E.*, Die gegenwärtige Situation der Kriminologie. Antrittsvorlesung. — Tübingen, Mohr (Siebeck), 1964.
- Hackenbracht Kurt Lutz*, Preisdiskriminierung und Wirtschaftsverfassung. Section 2. Clayton Act und Artikel 60 Montanvertrag als Beispiele. — Bonn, Röhrscheid, 1964.
- Heilmann Aribert*, Verdachtkündigung und Wiedereinstellung nach Rehabilitierung. — Heidelberg, Verl. Ges. Recht u. Wirtschaft, 1964.
- Hentig Hans von*, Die unbekannte Straftat. — Berlin, Göttingen, Heidelberg, Springer, 1964.
- Herding Walter u. Schmalz Max*, Vertragsgestaltung und Haftung im Bauwesen. — München u. Berlin, Beck, 1964.
- Heussner Hermann*, Urlaubsrecht. Ein Grundriss f. d. Praxis (mit Gesetzestexten). — Düsseldorf, Verl. Handelsblatt, 1964.
- Imboden Max*, Schweizerische Verwaltungsrechtsprechung. Die Rechtsgrundsätze d. Verwaltungspraxis, erl. an Entscheiden d. Verwaltungsbehörden u. Gerichte. 2., umgearb. u. erw. Aufl. — Basel u. Stuttgart, Helbing & Lichtenhahn, 1964.
- Jakobs Horst Heinrich*, Eingriffserwerb und Vermögensverschiebung in der Lehre von der ungerechtfertigten Bereicherung. — Bonn, Röhrscheid, 1964.
- Jansen Paul*, Wandlungen im Verfahren der freiwilligen Gerichtsbarkeit. Vortrag. — Tübingen, Mohr (Siebeck), 1964.
- Kaufmann Erich*, Zur Abgeltung der Reparationsschäden. Eine kritische Stellungnahme z. amtl. Begründung d. Regierungsvorlage e. Reparationsschädengesetzes (BT-Drucksache IV/1456) u. zu d. Rechtsgutachten von Bernhard Wolff. — Heidelberg, Verl. Ges. Recht u. Wirtschaft, 1964.
- Klein Rüdiger*, Schadenshaftung im Arbeitsverhältnis. Unter Berücks. d. Betriebsunfalles. — Heidelberg, Verl. Ges. Recht u. Wirtschaft, 1964.
- Knoblauch Hans*, Einführung in die Praxis des Warenzeichen- und Ausstattungsrechtes. 2., völlig neu bearb. Aufl. — Weinheim/Bergstr., Verl. Chemie, 1964.
- Kobs Erwin*, Veräußerung und Übertragung von Gewerbebetrieben. Betriebsveräußerung im ganzen, Teilbetriebsveräußerung, Umwandlung, Betriebsaufgabe, Verpachtung, Betriebsaufspaltung, unentgeltl. Betriebsübertragung. 3., erw. u. verb. Aufl. — Herne, Berlin, Verl. Neue Wirtschafts-Briefe, 1964.
- Kühn Manfred*, Die Minderheitsrechte in der GmbH und ihre Reform. Zugleich e. Beitrag zum Wesen d. GmbH. — Hamburg, Cram, de Gruyter & Co, 1964.
- Maunz Theodor*, Deutsches Staatsrecht. Ein Studienbuch. 13., neubearb. Aufl. — München u. Berlin, Beck, 1964.
- Meikel Georg*, Grundbuchrecht. Kommentar zur Grundbuchordnung. 6., neubearb. Aufl. von Wilhelm Imhof u. Hermann Riedel. Lfg. I. — Berlin, Schweitzer, 1964.
- Meisenberg Josef*, Änderungen des Mietrechts. — Stuttgart u. Hannover, Boorberg, 1964.
- Mertens, Hans-Joachim*, Eigentumsvorbehalt und sonstige Sicherungsmittel des Verkäufers im ausländischen Recht. — Berlin, E. Schmidt, 1964.
- Privat Constantin*, Der Einfluss der Rechtswahl auf die rechtsgeschäftliche Mobiliarübereignung im internationalen Privatrecht. — Bonn, Röhrscheid, 1964.
- Rudbruch Gustav*, Einführung in die Rechtswissenschaft. 11., durchgearb. Aufl. nach d. Tode d. Besorgt von Konrad Zweigert. — Stuttgart, Koeckler, 1964.
- Rotberg Hans Eberhard*, Gesetz über Ordnungswidrigkeiten. (Kommentar). Erl. 4., neubearb. Aufl. — Berlin u. Frankfurt a. M., Vahlen, 1964.
- Rufinus von Bologna (Magister Rufinus)*, Summa decretorum (Werke). Hrsg. von Heinrich Singer. Neudr. d. Ausg. Paderborn, 1902. — Aalen, Scienta Verl., Paderborn, Schöningh, 1963.
- Schröder Dieter*, Forschungsstelle für Völkerrecht und Ausländisches Öffentliches Recht der Universität Hamburg. Die These vom Absterben des Staates im Marxismus-Leninismus und die gegenwärtige Verfassungs- und Verwaltungsordnung in Mitteleuropa. — Hamburg (13, Mittelweg 186): Forschungsstelle f. Völkerrecht u. Ausl. Öffentl. Recht d. Universität, Frankfurt a. M., Metzner (in Komm.), 1964.
- Schwarz Otto*, Strafbuch mit Nebengesetzen und Verordnungen. — Fortgef. von Eduard Dreher. 26., neubearb. Aufl. — München u. Berlin, Beck, 1964.
- Sievers Rudolf*, Wasserrecht. Mit e. Beitr. Moorschutzrecht. Von Werner Wiedemann. Lfg. I. — Köln, Heymann, 1964.
- Wagner Reinhold*, Der Arbeitsunfall. Seine Tatbestandsfeststellung u. seine Beurteilung nach d. Bestimmungen d. RVO. d. Rechtsprechung u. d. Schrifttum. 4. neubearb. u. erw. Aufl. Lsehl.-ausg. Teilfig. 1. 2. — Wiesbaden, Engel, 1963-64.
- Wolff Ernst Amadeus*, Der Handlungsbegriff in der Lehre vom Verbrechen. Antrittsvorlesung. — Heidelberg, C. Winter, 1964.
- Wolfram Dieter*, Die Assoziation überseeischer Gebiete an die EWG. Eine Untersuchung d. völkerrechtl. Problematik. — Köln, Berlin, Bonn, München, Heymann, 1964.

BALIELEVEN

Conferentie der Jonge Balie te Kortrijk

Plechtige openingszitting van 3 oktober 1964

Er was een zeer talrijke opkomst voor de plechtige openingszitting van de Conferentie der Jonge Balie te Kortrijk, die plaats had zaterdagmiddag, 3 oktober. De ruime zaal van de Rechtbank van Koophandel in het prachtige nieuwe Paleis van Justitie, was haast volledig gevuld. De Heer Minister van Justitie P. Vermeylen, had er aan gehouden de vergadering met zijn tegenwoordigheid te vereren. Ook de Heer Stafhouder Achille De Gryse, zopas verkozen tot het voorzitterschap van het Verbond der Belgische Advocaten, was aanwezig, alsmede talrijke magistraten en genodigden.

Nadat de voorzitter der Conferentie, Mr. M. Albers, al de aanwezigen welkom had geheten en zijn dank had uitgesproken aan de Heer Minister van Justitie voor zijn tegenwoordigheid, alsook zijn vreugde voor de aanstelling van Mr. De Gryse tot voorzitter van het Verbond, gaf hij het woord aan Mr. B. Gyselinck voor het uitspreken van de openingsrede.

De spreker deed dit op een bijzonder voortreffelijke wijze. Hij beheerste zijn onderwerp volledig en zette zijn stellingen uiteen met een sobere en zakelijke welsprekendheid die de algemene bewondering afdwong. Wij hoeven niet uit te weiden over de inhoud van deze rede, waarvan de tekst gedrukt wordt in dit nummer.

De Heer Stafhouder P. Gillon antwoordde met een uiterst fijne kritiek, die ten eerste de toehoorders boeide.

Na deze zo geslaagde zitting had er een prachtige receptie plaats, waar de vele aanwezigen nog geruime tijd van gedachten hebben gewisseld, bij het drinken van fijne dranken en het proeven van lekkere versnaperingen.

's Avonds had het traditioneel banket plaats in de Salons Erpels. Zoals steeds werd er een overheerlijk menu opgediend, volkomen waardig van de gastronomische reputatie der balie van Kortrijk. Meerdere speeches werden aan tafel uitgesproken en er mag gezegd worden dat ze op het niveau stonden van het menu.

De grote aantrekkelijkheid der banketten van de Kortrijkse balie is het voordragen van de jaarlijkse «bétisier» door Mr. Achille De Gryse, die dit doet op onnavolgbare wijze en die, zoals altijd, bij al de aanwezigen een ononderbroken schaterlach opwekte.

Het werd vrij laat wanneer de laatste aanwezigen het lokaal verlieten.

Conferentie van de Jonge Balie te Brugge

De plechtige openingszitting van de Conferentie der Jonge Balie te Brugge zal plaats hebben op zaterdag, 17 oktober a.s., te 16 uur, in het Justitiepaleis, Burg, te Brugge.

Mr. Yvan Verougstraete spreekt in zijn openingsrede over «De jaarrekeningen van de N.V. in de E.E.G.».

TIJDSCHRIFTEN

Tijdschrift voor Privaatrecht : jg. 1964 - nr. 3 :

Dekkers R., Kameradenrechtbanken. — Heyvaert A., Beschouwingen over de afstand van het recht van natrekking en de horizontaal gescheiden onroerende eigendom. — Delva W., Personen- en familierecht (1960-63).

Algemeen Fiscaal Tijdschrift : jg. 1964 - nr. 12 :

Lijst van de tot nu toe verschenen wetgevende beschikkingen. — Wetboek van de inkomstenbelastingen. — Zegeltaksen.

Tijdschrift voor Sociale Wetenschappen : jg. 1964 - nr. 2 :

Versichelen M. en Van Parys H., Sociale en beroepsproblemen van de vrouw tewerkgesteld in de openbare sector. — Schepens E., Misdadigheid van de vrouw.

Res Publica : jg. 1964 - nr. 3 :

Le baron de Gruben, Constantes de la politique. — Buhman J., L'association Europe-Afrique. — Brugmans H., Le marxisme a-t-il paralysé la social-démocratie ? — Lefranc G., Pourquoi le front populaire a-t-il finalement échoué ? — Moulin L., Du révisionnisme de Berstein aux révisionnismes de Krouchtchev et de Mao. — Hoed J., De l'information des quotidiens belges de langue française en matière de politique étrangère. — Leoni F., Les institutions de la république de Saint-Martin. — Plavsic W. S., La diplomatie pontificale, hier et aujourd'hui. — Manzanares H., Le conseil interparlementaire consultatif de Benelux.

Nederlands Juristenblad : jg. 1964 - nr. 31 :

De Winter L. I., De eenvormige wet inzake de internationale koop van roerende lichamelijke zaken en het Internationaal Privaatrecht. — Baron van Haersolte R. A. V., De rechtswetenschap als normatieve maatschappij-wetenschap. — Gerlings H. J. M., Geen zijdelingse beïnvloeding.

nr. 32 :

Keizer J. W., Noodzaak van een Natuurbeschermingswet (I). — Zeeman C. W., De conclusies van schriftkundige rapporten. — Was C. P. F., Nogmaals artikel 27 W.V.R. — Hobbel J., Beschermt de L.O.-Wet de architecten en aannemers tegen de gevolgen van slechte scholenbouw ? — Gotink H. E., Vereenvoudigde gratis-admissie. — Baron van Haersolte R. A. V., Arbeidskracht als potentiële draagkracht. — Gerlings H. J. M., Brieven buiten de procesorde.

Weekblad voor Privaatrecht, Notaris-amt en Registratie : jg. 1964 - nr. 4827 :

Van Zeben C. J., Wijziging van de bepalingen omtrent het beheer van voogd, ouder en curator (IV, slot). — Van der Ploeg P. W., Overzicht der Nederlandse Rechtspraak, Erfrecht. — Fiscale Rechtspraak van de Hoge Raad. — Ontvangen boeken.

Nr. 4828 :

Drion H., Het tot stand komen van overeenkomsten : afd. 6.5.2 van het ontwerp B.W. (I). — Schut D., Saleleaseback van bedrijfspanden. — Fiscale rechtspraak van de Hoge Raad.

Advocatenblad : jg. 1964 - nr. 7 :

Stibbe H. G., Sluyter H. J., De Brauw J. H., 20ste Congres U.I.A. — Huurman G. J. F., Bij het graf van

Mr. Nicolas Beckers. — Günther G. H., De advokaat en zijn beloning. — Hooft Graafland F. F., Schweizerische Anwaltstag 1964. — Warendorf J. C. S., Contempt of Court.

Ars Aequi : jg. 1964 - nr. 10 :

Breukel M. J. M., Felkens J. M., Goedhart E. M., Oorthuys J. M. G., Wolff A. R., Enige beschouwingen over het luchtvervoer van gevaarlijke stoffen. — Van der Grinten J. H. P. M., Haren C.v., Ars Longa Vita Brevis. — H.R. (Strafzaken) van 5 maart 1963, N.J. 1963, met noot van Mr. W. F. Prins.

Arbitrale Rechtspraak : jg. 1964 - nr. 524 :

Rechtspraak.

De Gerechtsdeurwaarders : jg. 1964 - nr. 7-8 :

Harshagen I., Een belangrijke belofte. — V. d. Mije Pzn. K. C., Beroepsethiek. — Verhagen G. G. M., Waar zijn zij gebleven ? — Algra N. E., De « zwarte lijst ». — Buitengerechtelijke kosten. — Necrologie. — Verhagen G. G. M., « Waar is de brief ? » — Van het secretariaat. — Verhagen G. G. M., Nietig ?

Bestuurswetenschappen : jg. 1964 - nr. 5 :

Simons D., Vijfentwintig jaar administratief recht. — De gemeenten en de openluchtreactie. — Verslag van het congres 1964 van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten te Noordwijk.

Journal des tribunaux : jg. 1964 - nr. 4457 :

't Kint J., Inventaire des principaux moyens d'ordre public en matière répressive.

nr. 4458 :

Franck P. A., La première application du règlement nr. 99/63 de la Commission de la C.E.E. relatif aux auditions.

Revue de droit pénal et de criminologie : jg. 1964 - nr. 1 :

Nuvolone P., Au seuil d'une réforme. — Rateau M., L'Euthanasie et sa réglementation pénale. — Clerc Fr., D'un nouveau mode de preuve en matière d'ivresse au volant ».

Revue de l'Administration et du droit administratif de la Belgique : jg. 1964 - nr. 8-9 :

Enseignement. — Adjudications. — Assistance publique. — Emploi des langues. — Etat civil. — Expropriation pour cause d'utilité. — Finances publiques. — Fonctionnaires communaux. — Habitations à bon marché. — Hygiène publique. — Impôts. — Urbanisme. — Voirie et constructions. — Revue de la jurisprudence.

Revue de droit intellectuel : jg. 1964 - nr. 7 :

Eeckman, Actes de confusion, contrefaçons de marque et l'article 10bis de la Convention d'Union de Paris.

Recueil Dalloz : jg. 1964 - nr. 29 :

N. Catalano, Les contrats dits « d'exclusivité » et l'art. 85 du Traité C.E.E.

nr. 30 :

M. Cabrillac, Le sort des stocks détenus par le revendeur lors de l'expiration de la concession de vente. — J. Schewin, L'expérience du juge chargé de suivre la procédure au tribunal de grande instance de Pontoise (Seine-et-Oise).

nr. 31 :

J. Robert, Propos sur la liberté de la presse.

La revue administrative (Parijs) : jg. 1964 - juli-augustus) :

Leprette J., L'Etat de l'information. — J. C., Une méthode d'observation économique : la formation de l'épargne dans un département. — Thuillier G., Valéry et la politique (VIII) : La défaite de 1940.

Public Law : jg. 1964 - nr. 217-312 :

Stevens R., Justiciability : The Restrictive Practices Court Re-examined. — Rubinstein A., « Bas on its Face ».

Northwestern University Law Review : jg. 1964 - nr. 3 :

Waltz J. R., Inadequacy of Trial Defense Representation as a Ground for Post-Conviction Relief in Criminal Cases.

Neue Politische Literatur : jg. 1964 - nr. 7 :

Waldemar Besson, Erlangen, Die Vereinigten Staaten an der Schwelle der sechziger Jahre. — Kennedy J. F., Der weg zum Frieden. — Von Borch H., Kennedy, Der neue Stil und die Weltpolitik. — Rusk D., Der Präsident und die Aussenpolitik der U.S.A. — Kennedy J. F., Nixon R., M., Amerika. Weg in die Zukunft. — Reifenberg J., Notiert in Washington 1955 bis 1963. — Giesecke H., Jugend und Gesellschaft.

Der Staat : jg. 1964 - nr. 3 :

Benjamin Akzin, Die Struktur von Staat und Recht. Eine Analyse. — Rainer Specht, Über Descartes' politische Ansichten. — Wolfgang Martens, Völkerrechtsvorstellungen der französischen Revolution in den Jahren 1789 bis 1793. — Harald Schinkel, Polizei und Stadtverfassung im frühen 19. Jahrhundert. Eine historisch-kritische Interpretation der preussischen Städteordnung von 1808.

BERICHT

Plaatsgebrek verplicht ons verschillende rubrieken naar een volgend nummer te verschuiven.

VLAAMSE JURISTEN,

Abonneert U op het "Rechtskundig Weekblad"